




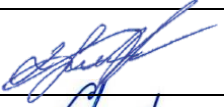




Planavimo organizatorius	KLAIPĖDOS MIESTO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJOS DIREKTORIUS
Plano pavadinimas	KLAIPĖDOS MIESTO SAVIVALDYBĖS TERITORIJOS ŠILUMOS ŪKIO SPECIALUSIS PLANAS
Planavimo proceso etapas	RENGIMO ETAPAS
Planavimo proceso stadija	SPRENDINIŲ KONKRETIZAVIMAS
Teritorijų planavimo lygmuo	SAVIVALDYBĖS
Teritorijų planavimo dokumento rūšis	SPECIALIOJO TERITORIJŲ PLANAVIMO DOKUMENTAS
Objekto numeris	AT-22T-1987
Bylos (segtumo) žymuo	SP-03
TPDRIS dokumento numeris	S-RJ-21-21-711

Vilnius, 2023 m

UAB „ATAMIS“	TERITORIJŲ PLANAVIMO PADALINIO VADOVĖ	ELEONORA GRABLEVSKIENĖ Atestato Nr. TVP 0081	
	PROJEKTO VADOVAS	ŽILVINAS GRABAUSKAS Atestato Nr. TVP 0034	

Plano rengėjai:	
	<p>UAB „Atamis“ Žirmūnų g. 139-319, LT 09120 Vilnius Įm. kodas 300564438</p> <p><i>Projekto vadovas</i> <i>Žilvinas Grabauskas</i> <i>El. paštas: z.grabauskas@atamis.lt</i> <i>Tel.: +370 620 51398</i></p>

Teritorijų planavimo dokumentą parengusių specialistų sąrašas:

Eil. Nr.	Pareigos	Vardas Pavardė	Parašas
1.	PV	Žilvinas Grabauskas (atest. Nr. TVP 0034)	
2.	PDV	Eleonora Grablevskienė (atest. Nr. TPV 0081)	
3.	PDV	Mindaugas Undaravičius (atest. Nr. 0096)	
4.	PDV	Juozas Gudzinskas	
5.	Inž.	Julius Mačiulaitis	

TURINYS

1. ĮVADAS.....	4
2. ESAMOS SITUACIJOS APŽVALGA	7
3. BENDRŪJŲ SPRENDINIŲ FORMAVIMO (KONCEPCIJOS) APŽVALGA	7
4. SPRENDINIŲ KONKRETIZAVIMAS	10
4.1. Aprūpinimo šiluma zonos.....	10
4.2. Šilumos vartotojų teritorijų aprūpinimo šiluma reglamentas	13
4.2.1. Reglamento bendrosios nuostatos.....	14
4.2.2. Centralizuoto šilumos tiekimo zonos reglamentas	14
4.2.3. Konkurencinės šilumos tiekimo zonos reglamentas.....	15
4.2.4. Šildymo deginant gamtines dujas zonos reglamentas	16
4.2.5. Necentralizuoto aprūpinimo šilumos tiekimo zonos reglamentas	17
4.3. Prognozuojami palyginamieji šilumos tiekėjo rodikliai, įtakojantys CŠT plėtrą.....	17
4.3.1. Rezervinis kuras.....	17
4.3.2. Kuro ir energijos kainų kitimas	17
4.3.3. Naujų vartotojų prisijungimas ir esamų vartotojų atsijungimas	18
4.3.4. Šilumos poreikio kitimo scenarijai	19
4.3.5. CŠT efektyvumo didinimas	19
4.3.5.1. Pastatų modernizavimo programos įgyvendinimo poveikis šilumos poreikiui.....	19
4.3.5.2. Šilumos tiekimo efektyvumo didinimas tinkluose	20
4.3.5.3. Klaipėdos mieste esančių šilumos gamybos įrenginių (katilinių) modernizavimo galimybės	21
4.4. Bendrieji sprendiniai ir vystymo kryptys	22
4.5. Teritorijų aprūpinimo šiluma infrastruktūros plėtros kryptys.....	22
4.6. Nepriklausomi šilumos gamintojai ir jų prisijungimo prie Klaipėdos miesto CŠT sistemų	24
4.7. Atsinaujinančių energijos išteklių (AEI) naudojimo plėtra	25
4.8. Šilumos ūkio finansavimo šaltiniai, įgyvendinimo etapai, investicijos.....	25
5. TERITORINIAI APRIBOJIMAI IR BENDRIEJI REIKALAVIMAI.....	27
6. GAMTINĖ APLINKA, KULTŪROS PAVELDAS	30
6.1. Paviršinių vandens telkinių apsauga	30
6.2. Gamtinis karkasas, saugomos teritorijos	31
6.3. Kultūros paveldo vertybės	31
6.4. Želdynai, miško žemė.....	31
6.5. Aplinkosaugos būklės įvertinimas	32

1. ĮVADAS

Plano pavadinimas: Klaipėdos miesto savivaldybės teritorijos šilumos ūkio specialusis planas.

Plano organizatorius: Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos direktorius, Liepų g. 11, LT-91502 Klaipėda, tel.: (8 46) 39 60 66, el. p.: info@klaipeda.lt, www.klaipeda.lt

Plano rengėjas: UAB „Atamis“, Žirmūnų g. 139, LT-09120 Vilnius, tel. (8 5) 27 28 334, info@atamis.lt, www.atamis.lt. Projekto vadovas: Žilvinas Grabauskas, el. p. z.grabauskas@atamis.lt

Plano rengimo pagrindas: 2021 m. spalio 28 d. Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos sprendimas Nr. T2-226 „Dėl Klaipėdos miesto savivaldybės šilumos ūkio specialiojo plano rengimo pradžios ir planavimo tikslų“.

Planavimo tikslai ir uždaviniai:

Tikslai:

- konkretizuojant Klaipėdos miesto bendrojo plano sprendinius, reglamentuoti aprūpinimo šiluma būdus ir (arba) naudotinas kuro bei energijos rūšis šilumos gamybai šilumos vartotojų teritorijose;
- įgyvendinant Nacionaliniame pažangos plane nustatytus sprendinius ir priemones, suformuoti ilgalaikės savivaldybės šilumos ūkio modernizavimo ir plėtros kryptis, siekiant užtikrinti tvarų, saugų, patikimą ir nepertraukiamą šilumos tiekimą vartotojams mažiausiomis sąnaudomis, neviršijant leidžiamo neigiamo poveikio aplinkai;
- suderinti valstybės, savivaldybės, energetikos įmonių, fizinių ir juridinių asmenų ar jų grupių interesus aprūpinant vartotojus šiluma ir energijos ištekliais šilumos gamybai;
- numatyti preliminarią investicijų apimtį, finansavimo poreikį ir finansavimo šaltinius šilumos ūkio plėtrai ir modernizavimui.

Uždaviniai:

- plėtoti šilumos ūkio inžinerinę infrastruktūrą ir numatyti jos plėtrai reikalingas teritorijas;
- numatyti arba, vadovaujantis Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo nuostatomis, nustatyti šilumos perdavimo tinklų apsaugos zonas;
- esant poreikiui numatyti motyvuotai pagrįstas konkrečias vietas ir plotus žemei visuomenės poreikiams paimti;
- numatyti šilumos ūkio inžinerinei infrastruktūrai funkcionuoti reikalingus servitutus;
- numatyti šilumos ūkio inžinerinės infrastruktūros statinių išdėstymą;
- numatyti atsinaujinančių išteklių naudojimo plėtrą;
- konkretizuojant Klaipėdos miesto bendrojo plano sprendinius, nustatyti centralizuoto šilumos tiekimo plėtros teritorijas;
- tikslinti Klaipėdos miesto bendrajame plane nustatytą aprūpinimo šiluma zonų reglamentą bei jo apimtį;
- įvertinti šilumos gamybos ir perdavimo technologijų raidą, konkurencinę aplinką, aplinkos užterštumo pokyčius ir kitus šilumos ūkiui bei aplinkosaugai svarbius veiksnius.

Planuojama teritorija: Klaipėdos miesto savivaldybės teritorija (9795,39 ha).

Specialiojo plano lygmuo: savivaldybės lygmens specialiojo teritorijų planavimo dokumentas.

Plano darbų programa:

Plano rengimo etapai: parengiamasis, rengimo ir baigiamasis etapai.

Darbų atlikimo terminai: planavimo pradžia – 2022 m. IV ketv., planavimo pabaiga – 2023 m. IV ketv.

Plano sudėtis: tekstinė ir grafinė dalys.

Visuomenės informavimo tvarka: bendroji.

Specialiajam planui išduotos teritorijų planavimo sąlygos pateiktos Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo dokumentų rengimo ir teritorijų planavimo proceso valstybinės priežiūros informacinėje sistemoje (TPD Nr. S-RJ-21-21-711).

PAGRINDINĖS SPECIALIOJO PLANO SĄVOKOS

Aprūpinimo šiluma sistema – organizacinis-techninis ūkio kompleksas, skirtas gaminti ir tiekti šilumą vartotojams, valdomas šilumos tiekėjo ir susidedantis iš šilumos perdavimo tinklo bei vieno ar daugiau prie tinklo prijungtų šilumos gamintojų.

Bendra šilumos ir elektros energijos gamyba (kogeneracija) – įmonė ar jos padalinys, kurių pagrindinė veikla yra bendra šilumos ir elektros energijos gamyba.

Karštas vanduo – iš geriamojo vandens paruoštas, pašildant jį iki higienos normomis nustatytos temperatūros, vanduo.

Konkurencinis šilumos vartotojas – šilumos vartotojas, esantis šilumos tiekimo konkurencinėje zonoje, nustatytoje savivaldybės tarybos patvirtintame specialiajame šilumos ūkio plane, arba kitas Tarybos nustatytas šilumos vartotojas, suvartojantys daugiau kaip 1 procentą šilumos tiekėjo per praėjusius kalendorinius metus realizuoto šilumos kiekio. Šiems vartotojams šilumos kaina nustatoma individualių sąnaudų principu.

Nepriklausomas šilumos gamintojas (NŠG) – asmuo, gaminantis šilumą ir (ar) karštą vandenį ir parduodantis juos šilumos tiekėjui pagal šilumos pirkimo–pardavimo sutartį.

Nenutrūkstamo aprūpinimo šiluma vartotojai – Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos, savivaldybių tarybų patvirtintuose sąrašuose numatytos įstaigos ar organizacijos, kurioms būtinas nenutrūkstamas aprūpinimas šiluma.

Pastato šildymo būdas – pastato projektavimo dokumentuose techniniu sprendimu nustatytas būdas pastato patalpoms šildyti, apimantis ir karšto vandens tiekimo sistemoje įrengtus šildymo prietaisus.

Pastato šildymo ir karšto vandens sistema – pastate įrengtas techninių priemonių kompleksas, skirtas į pastatą perduotai arba pastate gaminamai šilumai ir (ar) karštam vandeniui į patalpas pristatyti. Nuo tiekėjo tinklą ji atirbojama pastato įvadu.

Pastato šilumos tinklo įvadas – įvadinio šilumos tinklo tęsinys nuo pastato sienos išorinio paviršiaus arba nuo per pastatą pravestų šilumos tinklų techniniuose koridoriuose iki vartotojų šilumos punkto modulio pirmųjų sklendžių.

Šildymo sezonas – laikotarpis, kurio pradžia ir pabaiga nustatoma savivaldybės vykdomosios institucijos sprendimu pagal statybos techniniais reglamentais apibrėžtą lauko oro temperatūrą, kuriai esant privaloma pradėti ir galima baigti nustatytos paskirties savivaldybių pastatų šildymą.

Šilumnešis – specialiai paruoštas vanduo, karštas vanduo, garas, kondensatas, kitas skystis ar dujos, naudojami šilumai pristatyti.

Šilumos bazinė kaina – ilgalaikė šilumos kaina, sudaryta iš pastoviosios ir kintamosios šilumos bazinės kainos dedamųjų, apskaičiuotų pagal Tarybos patvirtintą Šilumos kainų nustatymo metodiką,

parengtą pagal Tarybos parengtus ir Vyriausybės patvirtintus Šilumos kainų nustatymo metodikos principus, nustatyta ne trumpesniam kaip 3 metų ir ne ilgesniam kaip 5 metų laikotarpiui. Minėtą laikotarpį pasirenka savivaldybių tarybos ar šio įstatymo 32 straipsnio 11 ir 12 dalyse numatytais atvejais – įmonės. Abi kainos dedamosios taikomos šilumos kainoms apskaičiuoti. Šilumos bazinė kaina gali būti vienanarė arba dvinarė.

Šilumos įrenginys – techninių priemonių kompleksas, skirtas šilumai ir (ar) karštam vandeniui gaminti, transportuoti ar kaupti.

Šilumos perdavimas – šilumos pristatymas šilumnešiu šilumos perdavimo tinklo vamzdiniais.

Šilumos perdavimo tinklas – sujungtų vamzdinių ir įrenginių sistema, skirta pristatyti šilumnešiu šilumą iš gamintojo vartotojams.

Šilumos punktas – prie šilumos įvado prijungtas pastato šildymo ir karšto vandens sistemos įrenginys, su šilumnešiu gaunamą šilumą transformuojantis pristatymui į pastato šildymo prietaisus. Daugiabučio namo šilumos punkto įrenginiai, būtini namo tinkamam eksploatavimui ir naudojimui, yra neatskiriama namo dalis ir šio namo butų ir patalpų savininkų bendroji dalinė nuosavybė, kurią draudžiama perduoti tretiesiems asmenims (kurie nėra šio namo butų ir patalpų savininkai).

Šilumos tiekėjas – asmuo, turintis šilumos tiekimo licenciją ir tiekiantis šilumą vartotojams pagal pirkimo–pardavimo sutartis.

Šilumos tiekimas – centralizuotai pagamintos šilumos pristatymas ir pardavimas šilumos vartotojams.

Šilumos ūkio specialusis planas – savivaldybių specialiojo planavimo dokumentas, kuriame, įgyvendinant šilumos ūkio priemones, nustatomos esamos ir planuojamos naujos šilumos vartotojų teritorijos, nurodomi galimi ir alternatyvūs šildymo būdai, tenkinant šilumos vartotojų poreikius mažiausiomis sąnaudomis ir neviršijant leidžiamo neigiamo poveikio aplinkai.

Šilumos vartotojas (vartotojas) – juridinis ar fizinis asmuo, kurio naudojami šildymo prietaisai nustatyta tvarka prijungti prie šilumos perdavimo tinklų ar pastatų šildymo ir karšto vandens sistemų.

Kietasis biokuras – šiame dokumente suprantamas kaip atsinaujinantis kuras, pagamintas iš medienos (pvz., malkos, skiedros, briketai, granulės) ir pasižymintis didele kietųjų dalelių koncentracija degimo produktuose. Ši savybė ypač svarbi, kai deginant šį kurą, netaikomos jokios priemonės šiai taršai mažinti, pvz., nedidelės galios vietinėse katilinėse.

Kietasis iškastinis kuras – energijai gauti naudojama kieta degioji medžiaga, sudaryta iš neatsinaujančių energijos išteklių: antracitas, bituminė anglis, rudoji anglis (lignitas), koksas, puskoksis, durpių kuras.

Skystasis iškastinis kuras – šiame dokumente suprantamas kaip iškastinis ir neatsinaujinantis skystasis kuras, pvz., mazutas, dyzelinas, skalūnų alyva, suskystintos naftos dujos.

Vietinė katilinė – šiame dokumente suprantama kaip šilumos gamybos šaltinis, įrengiamas šalia pastato (arba pastato rūsyje arba ant pastato stogo) ir yra skirtas tiekti šilumą tik šiam pastatui ar šiame pastate esantiems atskiriems vartotojams (butams).

Individualus šilumos gamybos įrenginys – šiame dokumente suprantama kaip galutinio šiluminės energijos vartotojo patalpose (pvz., bute) įrengtas šilumos gamybos šaltinis (pvz., katilas, židynys, šilumos siurblys oras/oras, elektrinis šildytuvas ir pan.).

2. ESAMOS SITUACIJOS APŽVALGA

Klaipėdos miesto šilumos tiekimo sistemų eksploataciniai rodikliai palaikomi gerame stovyje – šiluma tiekama patikimai ir be sutrikimų, santykiniai šilumos nuostoliai tinkluose yra mažesni už šalies vidurkį. Šilumos kaina vartotojams yra viena žemiausių, lyginant su kitais šilumos tiekėjais šalyje.

Klaipėdos mieste pagrindinis centralizuotos šilumos tiekėjas yra AB „Klaipėdos energija“, kuri yra viena seniausių Lietuvos energetikos įmonių, išaugusi iš 1929 m. pastatytos anglimis kūrenamos elektrinės ant Danės kranto. Tuo metu tai buvo viena moderniausių elektrinių Lietuvoje. Šiuo metu elektrinė atlieka pikinės arba rezervinės katilinės vaidmenį, kurios vidutinis aprovimas - apie 3,16 MW.

Augant miesto energetiniams poreikiams, Klaipėdoje buvo pastatytos dar kelios katilinės. Viena iš tokių katilinių – Klaipėdos rajoninė katilinė (Šilutės pl. 26), kurioje šiuo metu eksploatuojami 9 katilai, kurių bendra galia 364,25 MW. Vidutinis katilinės apkrovimas - apie 44,5 MW. Pietinėje miesto dalyje įrengtoje Lypkių rajoninėje katilinėje (Lypkių g. 13) yra eksploatuojami 3 katilai, kurių galia - 22,8 MW. Vidutinis Lypkių katilinės apkrovimas – 3,7 MW. Dar viena katilinė, kuri paskutinė buvo prijungta prie miesto CŠT tinklų yra Paupių katilinė (Jaunystės g. 3). Šioje katilinėje yra įrengti 4 gamtinėmis dujomis kūrenami katilai, kurių galia 2,58 MW. Šiuo metu Paupių katilinė praktiškai neeksploatuojama.

Kartu su AB „Klaipėdos energija“ priklausančiomis katilinėmis, Klaipėdos miesto vartotojams šilumos energija gaminama dar 4-iose nepriklausomiems šilumos gamintojams priklausančiose katilinėse (UAB Gren Klaipėda, 87,3 MW; UAB „Pramonės energija“, 24,8 MW; AB „Klaipėdos mediena“, 10 MW; AB Klaipėdos baldai“, 4,7 MW). Klaipėdos mieste, bendra instaliuota visų katilinių galia, įvertinus visas planuojamas modernizacijas katilinėse, yra lygi 563,68 MW. Deginančių biokurą katilų galia yra 79,5 MW, komunalines atliekas deginančios UAB Gren Klaipėda šiluminė galia yra 85 MW, taigi maksimalaus poreikio metu (320 MW) reikėtų papildomai eksploatuoti gamtines dujas deginančius katilus, papildomai tiekiant apie 155,5 MW šilumos į miesto CŠT tinklus. Laikui bėgant ir mažėjant miesto šilumos poreikiams (dėl vykstančios pastatų modernizacijos ir renovacijos), gamtinių dujų suvartojimas atitinkamai mažės.

Klaipėdos mieste apie 69,5 proc. termofikacinio vandens tinklų yra renovuoti, t.y. pakloti bekanalinėse trasose. Vidutiniai santykiniai šilumos nuostoliai sudarė apie 12 proc. ir tai galima vertinti kaip gerą rodiklį. Perspektyvoje rekonstruojant likusius tinklus bus užtikrintas šilumos energijos perdavimo patikimumas bei žemas santykinis šilumos nuostolių rodiklis.

2021 m. 575,7 tūkst. MWh arba 63,9 proc. patiektos į tinklą šilumos sudarė supirkta šiluma iš nepriklausomų šilumos gamintojų (NŠG), likęs šilumos kiekis – apie 324,9 tūkst. MWh arba 36,1 proc. buvo pagamintas AB „Klaipėdos energijos“ šaltiniuose.

3. BENDRŲJŲ SPRENDINIŲ FORMAVIMO (KONCEPCIJOS) APŽVALGA

Bendrujų sprendinių formavimo (konceptijos) stadijoje buvo parengtos dvi alternatyvos (Konceptijos alternatyva Nr.1. „Optimali CŠT sistemos plėtra“ ir Konceptijos alternatyva Nr.2. „Maksimali CŠT sistemos plėtra“) bei aprūpinimo šiluma zonų reglamentas.

Konceptijos alternatyvoje Nr.1 „Optimali CŠT sistemos plėtra“, siūloma maksimaliai išlaikyti Klaipėdos miesto bendrajame plane nustatytas aprūpinimo šiluma zonas. Šioje alternatyvoje numatoma:

- išlaikyti esamas centralizuoto šilumos tiekimo (toliau – CŠT) sistemas ir skatinti naujų vartotojų prisijungimą;
- išplėsti CŠT zonas: kvartale Ragainės g. 4-20, kvartale šalia Medelyno g. bei teritorijoje šalia Minijos g. 90;

- perkelti šilumos gamybą iš Danės g. 8 į Vynerio promenados kvartalą. Esant poreikiui, parinktos katilinės vieta, techninės galimybės gali būti detalizuojamos žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentų ar techninio projekto rengimo apimtyje;

- gerinti ir tobulinti šilumos gamybos ir tiekimo sistemų technologijas ir priežiūrą, skatinančias energijos išteklių taupymą bei išlaidų mažinimą. Investuoti į šilumos ūkio atnaujinimą ir modernizavimą;

- skatinti daugiabučių gyvenamųjų namų renovaciją;

- perspektyvoje esant poreikiui ir ekonominiam pagrįstumui, buvusioje geoterminėje jėgainėje esančius rezervinius vandens šildymo katilus, kūrenamus gamtinėmis dujomis, rekonstruoti/pritaikyti biokuro ar biomasės deginimui. Nusprendus ir toliau šilumos gamybai naudoti gamtines dujas, būtina pakeisti katilų degiklius, kurie atitiktų aplinkosauginius reikalavimus.

Pirma koncepcijos alternatyva maksimaliai atkartoja Klaipėdos miesto bendrojo plano sprendinius, o CŠT zonų išplėtimas sietinas su AB „Klaipėdos energija“ plėtros planais. Ši koncepcijos alternatyva yra optimali esamos CŠT infrastruktūros ir teritorijų užstatymo intensyvumo atžvilgiu.

Koncepcijos alternatyva Nr.2. „Maksimali CŠT sistemos plėtra“, susideda iš pirmos koncepcijos alternatyvos scenarijaus, papildomai išplečiant centralizuotos ir konkurencinės aprūpinimo šiluma zonas. Šioje alternatyvoje buvo numatyta:

- išlaikyti esamas centralizuoto šilumos tiekimo (toliau – CŠT) sistemas ir skatinti naujų vartotojų prisijungimą;

- išplėsti CŠT zonas: kvartale Ragainės g. 4-20, kvartale šalia Medelyno g. bei teritorijoje šalia Minijos g. 90; (kaip kad buvo numatyta alternatyvoje Nr.1). Taip pat išplėsti CŠT zonas: Tauralaukio rajono kvartale 9.3, Žardės rajone kvartaluose 1.8 (nuo Jūrininkų pr. iki Kretainio upelio)

- išplėsti konkurencinės šilumos tiekimo zonas: Žardės rajono kvartale 1.8, Sendvario rajono kvartaluose 7.5, 7.8 ir 7.11, Tauralaukio rajono kvartaluose 9.1, 9.4, 9.6, 9.8, 9.9, Labrenčiškių rajono kvartaluose 10.8 ir 10.11.

- perkelti šilumos gamybą iš Danės g. 8 į Vynerio promenados kvartalą. Esant poreikiui, parinktos katilinės vieta, techninės galimybės gali būti detalizuojamos žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentų ar techninio projekto rengimo apimtyje;

- gerinti ir tobulinti šilumos gamybos ir tiekimo sistemų technologijas ir priežiūrą, skatinančias energijos išteklių taupymą bei išlaidų mažinimą. Investuoti į šilumos ūkio atnaujinimą ir modernizavimą;

- skatinti daugiabučių gyvenamųjų namų renovaciją;

- parengti studiją dėl naujų geoterminės šilumos išgavimo įrenginių įrengimo galimybių;

- perspektyvoje esant poreikiui ir ekonominiam pagrįstumui, buvusioje geoterminėje jėgainėje esančius rezervinius vandens šildymo katilus, kūrenamus gamtinėmis dujomis, rekonstruoti/pritaikyti biokuro ar biomasės deginimui. Nusprendus ir toliau šilumos gamybai naudoti gamtines dujas, būtina pakeisti katilų degiklius, kurie atitiktų aplinkosauginius reikalavimus.

Antra koncepcijos alternatyva sietina su CŠT sistemos plėtra ir aplinkosauginės būklės Klaipėdos mieste gerinimu.

Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos direktorius 2023 m. birželio 19 d. įsakymu Nr. AD1-743 pritarė Klaipėdos miesto savivaldybės teritorijos šilumos ūkio specialiojo plano koncepcijos II alternatyvos sprendiniams, kurie toliau buvo detalizuojami sprendinių konkretizavimo stadijoje.

Taip pat bendrųjų sprendinių formavimo stadijoje buvo priimtas sprendimas, Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos 2023 m. gegužės 10 d. raštas Nr. (4.42E)-R2-1190, kad Klaipėdos miesto savivaldybės teritorijos šilumos ūkio specialiojo plano strateginio pasekmių aplinkai vertinimas neprivalomas.

4. SPRENDINIŲ KONKRETIZAVIMAS

Klaipėdos miesto savivaldybės šilumos ūkio specialiuoju planu siekiama įgyvendinti Nacionalinėje šilumos ūkio plėtros programoje nustatytus sprendinius ir priemones, suformuoti ilgalaikes savivaldybės šilumos ūkio modernizavimo ir plėtros kryptis, siekiant užtikrinti saugų, patikimą ir nepertraukiamą šilumos tiekimą vartotojams mažiausiomis sąnaudomis, neviršijant leidžiamo neigiamo poveikio aplinkai.

Šilumos ūkio specialusis planas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatymo nuostatomis, kuriose nurodyta, kad:

- pagrindinis šilumos ūkio specialiojo plano tikslas yra tenkinti vartotojų šilumos poreikius vartotojams mažiausiomis sąnaudomis ir neviršijant leidžiamo neigiamo poveikio aplinkai;
- šilumos ūkio specialiajame plane nustatomos esamos ir planuojamos naujos šilumos vartotojų teritorijos ir pateikiami principiniai techniniai sprendimai dėl kiekvienai teritorijai nustatytų alternatyvių energijos ar kuro rūšių naudojimo, kad būtų patenkinami šios teritorijos vartotojų šilumos poreikiai;
- rengiant ir tvirtinant šilumos ūkio specialiuosius planus, negalima nepagrįstai trukdyti vartotojui pasirinkti norimą alternatyvią energijos ar kuro rūšį;
- elektros, geoterminės energijos ir kiti ekologiškai švarūs šilumos šaltiniai galimi visoje savivaldybės teritorijoje.

Klaipėdos miesto savivaldybės teritorijos šilumos ūkio specialiojo plano sprendiniuose pateiktas: teritorijos suskirstymas į aprūpinimo šiluma zonas, aprūpinimo šiluma būdai bei reglamentas. Taip pat pateiktos infrastruktūros plėtros gairės/kryptys.

4.1. Aprūpinimo šiluma zonas

Atsižvelgiant į CŠT ir gamtinių dujų infrastruktūros išvystymo lygį, Klaipėdos miesto bendrajame plane nustatytas teritorijų funkcines zonas, teritorijų naudojimo tipą, užstatymo intensyvumą bei AB „Klaipėdos energija“ plėtros pasiūlymus, Klaipėdos miesto teritorija buvo suskirstyta į keturias zonas, pagal apsirūpinimo šiluma būdus:

1. *Centralizuota šilumos tiekimo zona*, kurioje šilumos vartotojų aprūpinimas šiluma numatomas iš CŠT sistemos;
2. *Konkurencinė šilumos tiekimo zona*, kurioje šilumos vartotojų aprūpinimas šiluma numatomas iš CŠT sistemos arba iš individualių šilumos gamybos įrenginių ar vietinių katilinių, kūrenamų gamtinėmis dujomis;
3. *Šildymo deginant gamtines dujas zona*, kurioje šilumos vartotojų aprūpinimas šiluma numatomas iš individualių šilumos gamybos įrenginių ar vietinių katilinių, kūrenamų gamtinėmis dujomis;
4. *Necentralizuoto aprūpinimo šiluma tiekimo zona*, kurioje šilumos vartotojų apsirūpinimas šiluma nėra reglamentuotas. Rekomenduojamas prioritetas kuras šilumos gamybai - atsinaujinantys energijos šaltiniai arba gamtinės dujos.

Specialiuoju planu nustatytos šilumos tiekimo zonos pateiktos žemiau esančioje lentelėje ir sprendinių konkretizavimo brėžinyje „Sprendinių brėžinys“.

4.1. lentelė. Šilumos tiekimo zonos ir jų plotai

Kvartalo Nr.	Kvartalo pavadinimas	Centralizuotos šilumos tiekimo zona, ha	Konkurencinė šilumos tiekimo zona, ha	Gamtinių dujų tiekimo zona, ha	Teritorija, kurioje numatomas vartotojų aprūpinimas šiluma, ha
1.1	Stariškių	-	-	52,9	52,9
1.3	Vilhelmo kanalo	-	-	8,7	8,7
1.4	Malkų įlankos	-	4,4	-	4,4
1.5	Mažosios Smeltės	2,7	22,2	-	24,9
1.6	Gibišių	-	20,3	-	20,3
1.8	Žardės sodybų	56,6	98,9	-	155,5
1.9	Mažosios Žardės	-	50,8	-	50,8
1.10	Laistų sodybų	-	-	5,1	5,1
1.11	Budelkiemio I	-	-	25	25
1.12	Budelkiemio II	-	-	71,6	71,6
1.13	Rimkų	-	-	76,4	76,4
2.1	Smeltės I	-	45,2	-	45,2
2.2	Smeltės II	-	14,6	-	14,6
2.3	Alksnynės	45,2	-	-	45,2
2.4	Smetalės	45,7	-	-	45,7
2.5	Laukininkų I	89,9	-	-	89,9
2.6	Laukininkų II	27,4	-	-	27,4
2.7	Žardininkų I	73,7	-	-	73,7
2.8	Žardininkų II	19,2	-	-	19,2
2.9	Šlapžemių	10,4	-	-	10,4
2.10	Bandužių I	41,9	-	-	41,9
2.11	Bandužių II	39,7	-	-	39,7
3.2	Žvejų sodybų	33,2	5,9	-	39,1
3.3	Poilsio	61,4	-	-	61,4
3.4	Pamario	43,2	-	-	43,2
3.5	Gedminių dvaro I	23,2	-	-	23,2
3.6	Gedminių dvaro II	27	-	-	27
3.7	Gedminių dvaro III	60,1	-	-	60,1
3.8	Pempininkų	92,9	-	-	92,9
4.1	Vaidaugų I	5,6	-	-	5,6
4.2	Vaidaugų II	25,7	-	-	25,7
4.3	Vaidaugų III	60,2	-	-	60,2
4.4	Naujadvario	82,4	-	-	82,4
4.5	Senujų Gandraiškių	49,2	-	-	49,2
4.6	Bevardžio upelio	26,2	-	-	26,2
4.7	Sendvario pievų	66,7	-	-	66,7
4.8	Jakų žiedo	44,4	-	-	44,4
4.9	Lypkių I	-	68,4	-	68,4
4.10	Lypkių II	-	72	-	72
4.11	Lypkių III	-	60,4	-	60,4
4.12	Lypkių IV	-	44,8	-	44,8
4.13	Kretainio	-	26,7	-	26,7
4.14	Švepelių	-	34,9	-	34,9
5.1	Terminalo	0,6	-	-	0,6
5.2	Arenos	22	-	-	22
5.3	Gintaro pelkės	17,3	-	-	17,3
5.4	Dubysos g.	29,9	-	-	29,9
5.5	Policijos	80,8	-	-	80,8
5.7	Fabriko kolonijos	19,3	-	-	19,3
5.8	Gėlių kvartalo I	23,1	-	-	23,1
5.9	Gėlių kvartalo II	16,2	-	-	16,2
5.10	Špichuto dvaro I	18,3	-	-	18,3
5.11	Špichuto dvaro II	13,6	-	-	13,6
5.12	Rumpiškės dvaro	55	-	-	55
5.13	Rumpiškės	11,8	-	-	11,8
5.14	Ryšininkų	27	-	-	27

6.1	Laivų statyklos	1,2	-	-	1,2
6.2	Piliavietės	28,9	-	-	28,9
6.3	Senamiesčio	20,9	-	-	20,9
6.4	Bastioninių įtvirtinimų	15,5	-	-	15,5
6.5	Galinio pylimo	9,4	-	-	9,4
6.6	Baltikalnio I	13	-	-	13
6.7	Baltikalnio II	5,7	-	-	5,7
6.8	Budsargių dvaro	19,3	-	-	19,3
6.9	Pelenyno	12,3	-	-	12,3
6.10	Šiaurės rago	11,7	-	-	11,7
6.11	Žiemos uosto	4,4	-	-	4,4
6.12	Rotušės	6,3	-	-	6,3
6.13	Bokštų	15,2	-	-	15,2
6.14	Didžiosios Vitės I	16,7	-	-	16,7
6.15	Didžiosios Vitės II	17,7	-	-	17,7
6.16	Senosios elektrinės I	9,5	-	-	9,5
6.17	Senosios elektrinės II	16,3	-	-	16,3
6.18	Naujamiesčio	15,8	-	-	15,8
6.19	Skulptūrų parko	28,3	-	-	28,3
6.20	Lietuvininkų	22	-	-	22
6.21	Priestočio	9,2	-	-	9,2
6.23	Bomelio Vitės	14,3	-	-	14,3
6.24	Stadiono	22,3	-	-	22,3
6.25	Zandvėro	13,6	-	-	13,6
7.1	Joniškės I	18,2	-	-	18,2
7.2	Joniškės II	10,3	43,6	-	53,9
7.3	Joniškės III	6,7	-	-	6,7
7.4	Barškių I	-	47	-	47
7.5	Barškių II	-	57,3	-	57,3
7.6	Senosios plytinės	-	24,4	-	24,4
7.7	Sukilėlių	-	57,8	-	57,8
7.8	Klemiškės	-	49,6	-	49,6
7.9	Upės uosto	-	14,4	-	14,4
7.10	Bachmano dvaro	25,3	3,8	50,7	79,7
7.11	Senųjų sodų	8	41,5	-	49,5
8.1	Poilsio parko	4,4	-	-	4,4
8.2	Parko	5,9	-	-	5,9
8.3	Universiteto	40,5	-	-	40,5
8.4	Miško kvartalo	12,5	-	-	12,5
8.5	Geležinkelio stoties	3,8	-	-	3,8
8.6	Vynerio promenados	65,7	-	-	65,7
8.7	Karališkosios giraitės	24	49,9	-	73,9
8.8	Paupio pievų	29,5	26,8	-	56,3
8.9	Mažosios lankos	22,1	-	-	22,1
8.10	Luzės dvaro	47,2	-	-	47,2
9.1	Daugulių	3,6	27,1	-	30,7
9.2	Šaulių dvaro	44,9	20,3	-	65,3
9.3	Lankiškių	47,7	11,4	-	59,1
9.4	Luzės ažuolo I	-	23,5	-	23,5
9.5	Luzės ažuolo II	-	8,9	-	8,9
9.6	Virkučių I	-	17,8	4,5	22,4
9.7	Virkučių II	-	6,5	63,9	70,4
9.8	Virkučių III	-	67,8	17,5	85,3
9.9	Slengių	-	40,4	-	40,4
9.10	Dvaro slėnio I	-	20,9	-	20,9
9.11	Dvaro slėnio II	-	27,4	-	27,4
9.12	Mažojo Tauralaukio dvaro I	-	39,2	-	39,2

9.13	Mažojo Tauralaukio dvaro II	-	47,7	-	47,7
9.14	Mažojo Tauralaukio dvaro III	-	44,3	-	44,3
10.2	Vasaros estrados	12,2	-	-	12,2
10.3	Šarlotės dvaro	49,5	-	-	49,5
10.4	Mažojo kaimelio	-	41,6	-	41,6
10.5	Miestiečių laukų I	24,5	9,1	8,8	42,3
10.6	Miestiečių laukų II	4,5	-	23,1	27,6
10.7	Miestiečių laukų III	20,3	2,3	-	22,6
10.8	Didžiojo Tauralaukio dvaro I	4,4	9	-	13,4
10.9	Didžiojo Tauralaukio dvaro II	-	-	27,5	27,5
10.10	Medelyno	46,8	-	-	46,8
10.11	Labreiciškės dvaro	-	72,4	-	72,4
10.12	Blušių	-	-	42	42
10.13	Purmalių I	-	-	51,6	51,6
10.14	Purmalių II	-	-	44	44
10.15	Kalotės	-	-	50,8	50,8
11.4	Pirmosios Melnragės I	-	-	31,2	31,2
11.5	Pirmosios Melnragės II	-	-	29,2	29,2
11.7	Antrosios Melnragės	-	-	36,9	36,9
11.8	Girulių pakalnės	-	-	11,6	11,6
11.9	Girulių kalno I	-	-	21,5	21,5
11.10	Girulių kalno II	-	-	30,9	30,9
11.11	Girulių kalno III	-	-	10	10
11.12	Šiaurės tvirtovės	-	-	8,5	8,5

Pastaba: lentelėje nenurodyti kvartalai priskiriami Ncentralizuoto aprūpinimo šilumos tiekimo zonai.

4.2. Šilumos vartotojų teritorijų aprūpinimo šiluma reglamentas

Šiame skyriuje pateikiamas šilumos tiekimo zonų aprūpinimo šiluma reglamentas, kuris privalomas planavimo/techninių dokumentų organizatoriams, rengėjams, planavimo/projektavimo sąlygas rengiančioms ir išduodančioms institucijoms, derinančioms, tvirtinančioms institucijoms ir kitiems asmenims susijusiems su šilumos apsirūpinimo būdo parinkimu, infrastruktūros plėtra.

Klaipėdos miesto savivaldybės teritorijos šilumos ūkio specialiojo plano sprendinių įgyvendinimo laikotarpiu, rekomenduojama sudaryti Klaipėdos miesto savivaldybės Energetikos komisiją, kuri esant ginčui ar kolizijai, vadovaudamasi Klaipėdos miesto savivaldybės teritorijos šilumos ūkio specialiuoju planu, Šilumos ūkio įstatymu, CŠT/gamtinių dujų tiekėju, aplinkosaugos specialistų rekomendacijomis, nustatytą šilumos apsirūpinimo būdą konkrečioms objektams. Ši komisija nagrinėtų galimybę prijungti objektus prie prioritetinio šilumos šaltinio, nesant galimybei parinktą kitą šilumos tiekimo būdą. Komisijai priėmus sprendimą, projektavimo sąlygos išduodamos vadovaujantis komisijos protokoliniais nutarimais. Į Energetikos komisijos sudėtį rekomenduojama įtraukti šilumos tiekėjo atstovą, gamtinių dujų sistemos operatoriaus atstovą, savivaldybės administracijos atstovus atsakingus už šilumos ūkį, miesto urbanistiką, aplinkosaugą.

4.2.1. Reglamento bendrosios nuostatos

Reglamento bendrosios nuostatos taikomos visoje savivaldybės teritorijoje, nepriklausomai nuo nustatyto reglamento.

1. Šilumos gamyba naudojant ekologiškus energijos šaltinius (geoterminė energija, saulės energija, elektra ir kiti atsinaujijantys energijos išteklių, išskyrus kietąjį biokurą) yra galima visoje savivaldybės teritorijoje, nepriklausomai nuo nustatyto reglamento.

2. Specialiojo plano sprendiniai nėra privalomi Kultūros paveldo objektams. Kultūros paveldo objektų ir vietovių teritorijose bei jų apsaugos zonose taikomi paveldosaugos ir tvarkymo reikalavimai, nustatyti kultūros paveldo objektų apsaugos reglamentais, šių objektų apsaugos specialiaisiais planais ir kitais kultūros paveldo apsaugą reglamentuojančiais teisės aktais. Esant prieštaravimui tarp kultūros paveldo objektų tvarkymą reglamentuojančių dokumentų sprendinių ir šio specialiojo plano sprendinių, šio specialiojo plano sprendiniai nėra taikomi.

3. Specialiojo plano sprendiniai nekeičia patvirtintų teritorijų planavimo dokumentų sprendinių. Specialiojo plano reglamentas nėra taikomas vartotojams, kurie iki plano patvirtinimo dienos turėjo galiojančias prisijungimo sąlygas ir projektinę dokumentaciją.

4. Gyvenamieji vieno-dviejų butų ar kotedžo tipo (sublokuoti) namai gali būti aprūpinami šiluma iš individualių šilumos gamybos įrenginių bei vietinių katilinių, kurui naudojant gamtines dujas, visoje Klaipėdos miesto savivaldybės teritorijoje.

5. Šilumos vartotojų teritorijų aprūpinimo šiluma reglamentas nėra taikomas kilnojamiems (prekybos, paslaugų, garažų, sandėliavimo paskirties) pastatams.

6. Šilumos vartotojų teritorijų aprūpinimo šiluma reglamentas nėra taikomas licencijuotiems nepriklausomiems šilumos gamintojams, kurie gamina šilumą ir (ar) karštą vandenį ir parduoda juos šilumos tiekėjui pagal šilumos pirkimo–pardavimo sutartį.

7. Individualiuose šilumos gamybos šaltiniuose, šildymui ar karšto vandens ruošimui draudžiama kurui naudoti akmens anglį, mazutą, durpes bei atliekas ir kitas energijos gamybai neskirtas medžiagas. Ši nuostata galioja visoje savivaldybės teritorijoje, nepriklausomai nuo nustatyto reglamento.

8. Pramonės paskirties objektams, kurie naudoja gamtines dujas technologinėms reikmėms (išskyrus dujines virykles), leidžiama naudoti gamtines dujas patalpų šildymui bei karšto vandens ruošimo reikmėms visoje Klaipėdos miesto savivaldybės teritorijoje, nepriklausomai nuo nustatyto reglamento.

4.2.2. Centralizuoto šilumos tiekimo zonos reglamentas

1. Centralizuoto šilumos tiekimo (toliau – CŠT) zonos nuostatos taikomos tankiai užstatytoms teritorijoms, kuriose yra pilnai ar iš dalies išvystyta šilumos tiekimo infrastruktūra, vyrauja daugiabutė gyvenamoji ar visuomeninė statyba. **Šioje zonoje pastatų aprūpinimas šiluma numatomas iš CŠT sistemos, išskyrus reglamente nurodytas išimtis.** CŠT zonos reglamento nuostatos:

1.1. naujai statomiems ar rekonstruojamiems pastatams šilumos tiekimas numatomas iš CŠT sistemos. Pastatai, kurie šildomi kietu ar skystu kuru, po pastato atnaujinimo (modernizavimo), turi būti prijungiami prie CŠT sistemos (esant techninėms galimybėms);

1.2. statytojas (fizinis ar juridinis asmuo) pradedantis statybos projektą CŠT zonoje, kuriam reikalingas šilumos šaltinis, privalo teikti prašymą dėl prisijungimo prie CŠT sistemos sąlygų išdavimo;

1.3. daugiabučių gyvenamųjų namų butuose, kuriuose yra įrengtas ir nekilnojamo turto registre įregistruotas kieto kuro šilumos gamybos šaltinis, atsiradus galimybei rekomenduojama prisijungti prie centralizuotos šilumos tiekimo sistemos (esant techninėms galimybėms) arba šilumos gamybai naudoti atsinaujinančius energijos šaltinius (išskyrus kietąjį biokurą) ar gamtines dujas;

1.4. daugiabučių gyvenamųjų namų butuose, kuriuose šilumos gamybai yra naudojamos gamtinės dujos, atsiradus galimybei prisijungti prie centralizuotos šilumos tiekimo sistemos (esant techninėms galimybėms) arba šilumos gamybai naudoti atsinaujinančius energijos šaltinius (išskyrus kietąjį biokurą);

1.5. CŠT zonos reglamento išimčių taikymas. Sprendžiant šilumos tiekimo naujiems ar rekonstruojamiems objektams klausimą, gali būti numatyta aprūpinti šiluma iš individualių šilumos gamybos įrenginių ar vietinių katilinių tik šiais atvejais:

1.5.1. jei šilumos tiekėjas pareiškia, kad nėra techninių galimybių aprūpinti konkretų vartotoją iš centralizuotos šilumos tiekimo sistemos (pvz. nėra techninių galimybių įrengti šilumos punktą, įvadą, kloti vamzdynus, negali užtikrinti technologijai reikalingų kokybinių šilumnešio parametrų ar pakankamo aprūpinimo šiluma patikimumo) arba šilumos tiekėjo atliktais ekonominiais skaičiavimais centralizuotas šilumos tiekimas nagrinėjamam objektui nuostolingas (pvz., pastatas nutolęs nuo esamų šilumos tiekimo magistralinių ar skirstomųjų tinklų ir pastato šilumos poreikis mažesnis nei skaičiuotini šilumos nuostoliai naujai įrengtame šilumos tiekimo įvade, bei dėl naujai prijungiamo vartotojo (su nedideliu šilumos poreikiu) reikalinga rekonstruoti dalį esamų šilumos tiekimo tinklų);

1.5.2. kyla gamtosaugos, kultūros paveldo išsaugojimo problemų aprūpinant konkretų vartotoją šiluma iš centralizuoto šilumos tiekimo sistemos;

1.5.3. jei iki specialiojo plano įsigaliojimo dienos, daugiau kaip pusė daugiabučio gyvenamojo namo šildomų patalpų pagal teisės aktų reikalavimus yra pasikeitę aprūpinimo šiluma būdą ir atsijungimui raštiškai pritaria visi daugiabučio gyvenamojo namo savininkai. Tokiu atveju daugiabučio gyvenamojo namo aprūpinimo šiluma būdo keitimas iš centralizuoto į necentralizuotą yra galimas ir neprieštarauja specialiojo plano sprendiniams;

1.5.4. jei esami pastatai, kuriuose iki specialiojo plano įsigaliojimo dienos buvo taikomas mišrus šilumos tiekimo būdas, o prisijungimas prie CŠT sistemos techniškai sudėtingas (dėl šilumos punkto įrengimo, įvado įrengimo, šilumos tinklų įrengimo pastato viduje ar kitų priežasčių) ir gavus raštišką šilumos tiekėjo atsisakymą prijungti šilumos vartotoją prie CŠT sistemos, gali būti įrengiami individualūs šilumos gamybos įrenginiai ar vietinės katilinės.

1.6. Reglamento 1.5. punkte išvardintais atvejais šilumos vartotojams suteikiama teisė įsirengti individualius šilumos gamybos įrenginius bei vietines katilines, kaip kurą naudojant gamtines dujas bei atsinaujinančius energijos šaltinius (geoterminė energija, saulės energija, elektra ir kiti atsinaujinantys energijos ištekliai, išskyrus kietąjį iškastinį kurą).

4.2.3. Konkurencinės šilumos tiekimo zonos reglamentas

1. Konkurencinė šilumos tiekimo zona apima teritorijas, kurios yra gretimos CŠT teritorijoms ir yra galimybė šias teritorijas prijungti prie CŠT sistemos, bei šiose teritorijose ar jų gretimybėse yra išvystyta gamtinių dujų tiekimo sistema. **Šioje zonoje pastatų aprūpinimas šiluma numatomas iš CŠT sistemos arba iš individualių šilumos gamybos įrenginių ar vietinių katilinių, kūrenamų gamtinėmis dujomis, išskyrus reglamente nurodytas išimtis.**

2. Šioje zonoje naujai statomų pastatų savininkai (šilumos vartotojai) turi teisę pasirinkti alternatyvių energijos rūšių šilumos tiekėjus bei įsirengti vietinę šildymo sistemą, neviršijant leidžiamo neigiamo poveikio aplinkai pagal galiojančias taršos normas.

3. Konkurencinės šilumos tiekimo zonos reglamento nuostatos taikomos naujai statomiems ar rekonstruojamiems objektams:

3.1. parenkant energijos rūšį turi būti įvertinta ar kitas (ne CŠT) pastato šildymo būdas nepadidins žalos aplinkai, ir tuo pačiu bus nepažeidžiamos kitų toje teritorijoje gyvenančių gyventojų teisės. Turi būti užtikrintas saugus ir patikimas šilumos tiekimas neviršijant leidžiamo neigiamo poveikio aplinkai;

3.2. projektuojant naujus pastatus, rengiant žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentus ar techninius projektus, privalomai atliekamas prijungimo prie centralizuoto šilumos tiekimo sistemos vertinimas. Pasirenkant necentralizuotą aprūpinimo šiluma būdą atliekamas centralizuoto ir necentralizuoto aprūpinimo šiluma būdo palyginimas techniniais ir ekonominiais aspektais. Šį vertinimą atlieka plano/projekto rengėjas;

3.3. šioje zonoje vartotojams suteikiama teisė įsirengti individualius šilumos gamybos įrenginius ar vietines katilines, kaip kurą naudojant kietąjį biokurą arba mažai taršų kurą (suskystintas dujas, dyzeliną), kai:

3.3.1. šilumos tiekėjas pareiškia, kad nėra techninių galimybių aprūpinti konkretų vartotoją iš centralizuotos šilumos tiekimo sistemos (pvz. nėra techninių galimybių įrengti šilumos punkto, įvado, kloti vamzdynus, negali užtikrinti technologijai reikalingų kokybinių šilumnešio parametrų ar pakankamo aprūpinimo šiluma patikimumo) arba šilumos tiekėjo atliktais ekonominiais skaičiavimais centralizuotas šilumos tiekimas nagrinėjamam objektui finansine prasme neracionalus;

3.3.2. dujų tiekėjas pareiškia, kad nėra techninių galimybių tiekti gamtines dujas konkrečiam vartotojui (pvz. nėra techninių galimybių įrengti įvado, kloti vamzdynus ar užtikrinti reikiamų dujų parametrų) arba gamtinių dujų tiekėjo atliktais ekonominiais skaičiavimais dujotiekio tiesimas nagrinėjamam objektui finansine prasme neracionalus;

3.3.3. jei esami pastatai, kuriuose iki specialiojo plano įsigaliojimo dienos buvo taikomas mišrus šilumos tiekimo būdas, o prisijungimas prie gamtinių dujų sistemos techniškai sudėtingas (dėl įvado įrengimo, dujų katilo įrengimo ir jo prijungimo prie gamtinių dujų tiekimo sistemos ar kitų priežasčių), gali būti įrengiami individualūs šilumos gamybos įrenginiai ar vietinės katilinės;

3.3.4. kyla techninių, gamtosaugos, kultūros paveldo išsaugojimo problemų aprūpinant konkretų vartotoją šiluma iš CŠT sistemos ar gamtinių dujų tiekimo sistemos.

4.2.4. Šildymo deginant gamtines dujas zonos reglamentas

1. Gamtinių dujų zona apima teritorijas, kuriose arba kurių gretimoje aplinkoje yra išvystyta gamtinių dujų tiekimo sistema ir yra galimybė šias teritorijas dujofikuoti. **Šioje zonoje pastatų aprūpinimas šiluma numatomas iš individualių šilumos gamybos įrenginių ar vietinių katilinių kūrenamų gamtinėmis dujomis**, išskyrus reglamente nurodytas išimtis.

2. Šios zonos nuostatos taikomos naujai statomiems ar rekonstruojamiems objektams:

2.1. projektuojant naujus pastatus, rengiant žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentus ar techninius projektus, privalomai atliekamas prijungimo prie gamtinių dujų tiekimo sistemos vertinimas techniniais ir ekonominiais aspektais. Šį vertinimą atlieka plano/projekto rengėjas;

2.2. šioje zonoje vartotojams suteikiama teisė įsirengti individualius šilumos gamybos įrenginius ar vietines katilines, kaip kurą naudojant kietąjį biokurą arba mažai taršų kurą (suskystintas dujas, dyzeliną), kai:

2.2.1. dujų tiekėjas pareiškia, kad nėra techninių galimybių tiekti gamtines dujas konkrečiam vartotojui (pvz. nėra techninių galimybių įrengti įvado, kloti vamzdynus ar užtikrinti reikiamų dujų parametrų) arba gamtinių dujų tiekėjo atliktais ekonominiais skaičiavimais dujotiekio tiesimas nagrinėjamam objektui finansine prasme neracionalus;

2.2.2. kyla techninių, gamtosaugos, kultūros paveldo išsaugojimo problemų aprūpinant konkretų vartotoją šiluma iš gamtinių dujų tiekimo sistemos.

4.2.5. Ncentralizuoto aprūpinimo šilumos tiekimo zonos reglamentas

Šioje zonoje, kuri apima likusią savivaldybės teritoriją, esami ir nauji vartotojai aprūpinami šiluma iš individualių šilumos gamybos įrenginių ar vietinių katilinių. Aprūpinimo šiluma būdo ir kuro rūšių šilumos gamybai pasirinkimas šioje zonoje reglamentuojamas Lietuvos Respublikos teisės aktais, papildomi reikalavimai šioje zonoje nėra keliami. Prioritetinis kuras šilumos gamybai - atsinaujinantys energijos šaltiniai arba gamtinės dujos.

4.3. Prognozuojami palyginamieji šilumos tiekėjo rodikliai, įtakoiantys CŠT plėtrą

AB „Klaipėdos energija“ yra reguliuojamas šilumos tiekėjas, kurio veiklą prižiūri Valstybinė energetikos reguliavimo taryba (VERT). VERT kiekvienais metais atlieka palyginamąją šilumos tiekėjų analizę, suskirstant visus reguliuojamus šilumos tiekėjus pagal jų metinį realizuojamos šilumos kiekį bei kuro balanso sudėtį. AB „Klaipėdos energija“ pagal VERT grupavimą patenka į I grupės B pogrupį (patiekia vartotojams nuo 150 tūkst. MWh per metus), ir gamtinių dujų suvartojimas sudaro mažiau kaip 50 proc. bendrame kuro balanse).

4.3.1. Rezervinis kuras

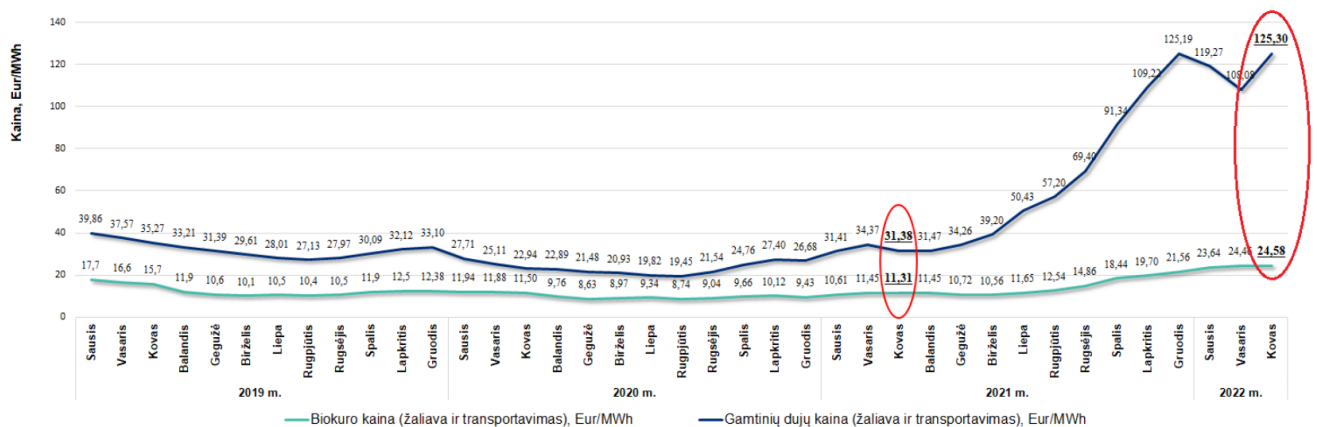
LR Energetikos įstatymo 29 straipsnyje yra nurodoma, kad energetikos įmonės, kurių šilumos ir (ar) elektros energijos gamybos įrenginių bendra galia yra didesnė kaip 5 MW ir kurios gamina parduoti skirtą šilumos ir (ar) elektros energiją, privalo turėti energijos išteklių rezervinių atsargų šaltuoju metų periodu, kurių užtektų 10 dienų darbui esant užfiksuotai intensyviausiai šilumos gamybai per pastaruosius 3 metus.

Pagrindinis bendrovės katilinių kuras yra biokuras, gamtinės dujos, o rezervinis – mazutas. Mazutas tiekiamas geležinkelio cisternomis ir saugomas Klaipėdos rajoninėje katilinėje 6 rezervuaruose.

Biokuras perkamas tik „Baltpool“ energijos išteklių biržoje, į katilines pristatomas autotransportu. Gamtinės dujos tiekiamos iš miesto magistralinių ir skirstomųjų tinklų patenka į įmonės dujų reguliavimo punktus.

4.3.2. Kuro ir energijos kainų kitimas

Žemiau esančiame paveiksle pateikiama informacija apie biokuro bei gamtinių dujų vidutinę kainą daugiau nei trijų metų laikotarpyje.



4.1. pav. Biokuro bei gamtinių dujų kainų dinamika, Eur/MWh, (su transportavimo mokesčiais), be PVM.

Šaltinis: <https://www.vert.lt/SiteAssets/teises-aktai/siluma/Biokuro%20ir%20duju%20kaina%20kovo%20gegu%20c5%bee.png>

2019-2022 metų laikotarpiu buvo fiksuojami gana ryškūs biokuro kainos svyravimai, ypač skirtingais metų laikotarpiais. Nuo 2020 m. gegužės mėnesio biokuro kaina sumažėjo ir stabilizavosi. Nuo

2021 m. vasaros biokuro kaina iki 2022 metų kovo mėnesio padidėjo daugiau kaip dvigubai (nuo 10,56 iki 24,58 Eur/MWh), o šiuo metu pastebimas kainos mažėjimas ir 2023 m. vasario mėn. biokuro kaina buvo 37,41 Eur/MWh. Tuo tarpu gamtinių dujų kaina sumažėjusi iki 54,59 Eur/MWh. Tikėtina, kad kuro kainos artimiausiu metu stabilizuosis.

Kuro kainos augimas gali įtakoti šilumos kainos didėjimą, tačiau šalies šilumos tiekimo įmonės, tame tarpe ir AB „Klaipėdos energija“ ieško galimybių gerinti šilumos gamybos ir tiekimo efektyvumą, mažinti šilumos nuostolius tinkluose renovuojant dar likusius nerenovuotus šilumos tiekimo tinklus ir tiekiant šilumą koreguotais pažemintais šilumos tiekimo temperatūriniais grafikai.

Šios diegiamos priemonės padės amortizuoti kuro kainų augimą ir CŠT turėtų išlikti kaip viena geriausių alternatyvų tiekti šilumą Klaipėdos miesto vartotojams tiek artimiausioje, tiek ir tolimesnėje perspektyvoje.

Svarbiausia sąlyga sėkmingam centralizuoto šilumos tiekimo išlaikymui ir vystymui yra konkurencinga centralizuotai tiekiamos šilumos kaina. To siekiant, Klaipėdos miesto šilumos ūkis palaipsniui modernizuojamas, pvz., iki dabar modernizuota apie 70 proc. šilumos tiekimo tinklų vamzdynų, katilinėse pastaraisiais metais instaliuojami moderniškai mažos taršos gamtinių dujų degikliai, įdiegtas absorbcinis šilumos siurblys, planuojama įrengti akumuliacinę šilumos talpą. Visa tai leis pagerinti šilumos gamybos ir tiekimo techninius – ekonominius rodiklius.

4.3.3. Naujų vartotojų prisijungimas ir esamų vartotojų atsijungimas

Patraukliausi centralizuoto aprūpinimo šilumos sistemos atžvilgiu vartotojai yra didelio šildomo ploto pastatai: daugiabučiai gyvenamieji namai, viešosios bei komercinės paskirties pastatai. Gyvenamojo fondo plėtra, statant naujus daugiabučius nėra aktyvi ir daugiabučių statyba dideliais mastais artimiausiu metu nėra prognozuojama. Viešosios bei komercinės paskirties objektų atsiradimas priklauso nuo investicinės aplinkos, į investuotojų pritraukimą nukreiptos politikos ir kitų veiksnių, todėl dėl šių priežasčių naujų vartotojų atsiradimą sudėtinga prognozuoti.

Šilumos vartotojų atsijungimą nuo centralizuoto aprūpinimo šiluma sistemų daugiausiai įtakoja šilumos kaina. Klaipėdos miestui centralizuotai tiekiamos šilumos kaina yra mažesnė nei vidutinė šilumos kaina Lietuvoje (2023-05 Lietuvoje vidutinė šilumos kaina buvo 6,51 ct/kWh, o AB „Klaipėdos energija“ šilumos kaina 6,19 ct/kWh (be PVM)). Verta pažymėti, kad AB „Klaipėdos energija“ iš 50-ies šilumos tiekėjų užima 5-ą vietą, o tai reikėtų vertinti kaip faktorių, didinantį vartotojų pasitikėjimą CŠT, kaip tvariu ir patikimu šilumos tiekimo būdu.

Šilumos kaina gali keistis ir dėl vartotojų atsijungimo nuo CŠT, nes atsijungus vartotojams mažėja realizuojamos šilumos kiekiai, dėl to didėja gaminamos bei realizuojamos šilumos savikaina. Kadangi išlaidų šilumos gamybai kintama dedamoji (pagrindė išlaidos kurui) priklauso nuo pagamintos šilumos kiekio, o sąlyginai pastovios išlaidos (pagrindė išlaidos darbo užmokesčiui, nuostoliai tinkluose ir kt. išlaidos) išlieka praktiškai nepasikeitusios, taip didėja gaminamos šilumos energijos savikaina. Be to, atsijungus vienam butui, likusiems namo gyventojams už šildymą teks mokėti daugiau, nes bendrojo naudojimo patalpų šildymą ir šilumos nuostolius namo vamzdynuose, proporcingai butų plotams, apmoka visi namo gyventojai. Sumažėjus mokėtojų skaičiui, vienam gyventojui tenkanti šių šilumos sąnaudų dalis didėja. Taip pat nuo centrinio šildymo atsijungus nors vienam butui, hidrauliškai išbalansuojama visa namo šildymo sistema, kurią reiktų pertvarkyti. Atsižvelgiant į esamą situaciją, daroma prielaida, kad jeigu šilumos kainos ir ateityje išliks panašiam santykiniam lygmenyje su Lietuvos vidurkiu, tai aktyvaus atsijungimo nuo centralizuoto aprūpinimo šiluma sistemų artimiausiame 2023-2030 metų laikotarpyje neturėtų būti.

Specialiajame plane yra priimama, kad naujų vartotojų prisijungimas arba esamų atsijungimas žymios įtakos šilumos poreikiui neturės, todėl nėra vertinamas. Reikia pažymėti, kad esamų CŠT katilinių (tiek priklausančių AB „Klaipėdos energijai“, tiek ir nepriklausomų šilumos gamintojų katilinių) šilumos gamybos pajėgumas yra daugiau nei pakankamas tiek esamų, tiek ir naujų vartotojų šilumos poreikiui patenkinti.

Atsijungimo nuo CŠT sistemos tvarka yra aptarta 2010 m. spalio 25 d. LR Energetikos ministro įsakymo Nr. 1-297 „Dėl šilumos tiekimo ir vartojimo taisyklių patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais) VIII skyriuje „Šilumos įrenginių atjungimas nuo šilumos perdavimo tinklų vartotojų iniciatyva“.

4.3.4. Šilumos poreikio kitimo scenarijai

Šilumos poreikio kitimas vertinamas per vartotojų šilumos vartojimo sumažėjimą dėl pastatų modernizacijos ir/ar kitų įdiegtų šilumos vartojimo efektyvumą didinančių priemonių įdiegimą. Galima laikyti, kad kasmetinis šilumos poreikio mažėjimas bus iki 2,5 proc. per metus.

4.3.5. CŠT efektyvumo didinimas

Klaipėdos mieste, kaip ir visoje šalyje, CŠT būdas įdiegtas prieš 40-50 metų, taigi energijos taupymo potencialas yra. Bendras poreikis šilumai Klaipėdos mieste bent jau artimiausią dešimtmetį žymiai nedidės.

Tiekiant šilumą centralizuotu būdu, šilumos energijos taupymas turėtų būti atliekamas visose trijose šilumos gamybos ir tiekimo srityse:

1. Šilumos taupymai pastatuose. Tai gali būti atliekama tobulinant pastato šildymo, karšto vandens ruošimo bei vėdinimo sistemas, gerinant pastatų šiluminę izoliaciją (atliekant pastatų modernizaciją).

2. Šilumos taupymai šilumos tiekimo sistemoje – optimizuojant šilumos tinklų vamzdynų matmenis bei vamzdynų konfigūraciją, paklojant naujo tipo vamzdžius su geresne izoliacija, mažinant vandens pratekėjimus bei su tuo susijusius šilumos nuostolius.

3. Šilumos taupymai šilumos gamybos srityje, mažinant gaminamos šilumos savikainą - gerinant katilinių n.v.k., didinant šilumos gamybos efektyvumą, įrengiant naują efektyvesnę įrangą katilinėse.

4. Sulaukus tinkamo momento, kai bus galima panaudoti šalyje instaliuotų vėjo jėgainių pagamintą pikinę ir pigią perteklinę elektros energiją, būti pasiruošus katilinėse įrengti elektroinius katilus bei šilumos akumuliacines talpas.

Suprantama, įgyvendinant šilumos taupymo priemones pastatuose, sumažės šilumos sąnaudos šildymui. Tiesiogiai dėl to laimės vartotojas, nes sumažėjus šilumos sąnaudoms, sumažės mokesčiai už šildymą. Tuo pačiu, sumažėjus mokesčiams už šildymą, vartotojams CŠT taps labiau patrauklus, o pats CŠT būdas – labiau konkurentabilus.

Įgyvendinus šilumos taupymo priemones šilumos gamybos ir tiekimo sektoriuose, sumažės gaminamos bei realizuojamos šilumos savikaina. Kadangi šioms priemonėms investicijas planuoja šilumos tiekimo įmonės, jos gali prognozuoti tiek pačius darbus, tiek jų eiliškumą.

4.3.5.1. Pastatų modernizavimo programos įgyvendinimo poveikis šilumos poreikiui

Lietuvos Respublikos Nacionaliniame energetikos ir klimato srities veiksnių plane 2021-2030 m., yra išskirti strateginiai tikslai:

- iki 2030 m. užtikrinti, kad pirminės ir galutinės energijos intensyvumas 2030 m. būtų 1,5 karto mažesnis negu 2017 m.;

- iki 2050 m. užtikrinti, kad pirminės ir galutinės energijos intensyvumas būtų apie 2,4 karto mažesnis negu 2017 m.;

- skatinti kompleksišką daugiabučių gyvenamųjų ir viešųjų pastatų atnaujinimą (prioritetą teikiant gyvenamųjų kvartalų renovacijai) ir iki 2030 m. sutaupyti 5–6 TWh energijos.

Lietuvos ilgalaikės pastatų renovacijos strategijos tikslas - transformuoti esamą pastatų fondą, kad 2050 metais jis būtų efektyviai vartojantis energiją (su sąlygomis pertvarkymui į beveik nulinės energijos pastatus) ir nepriklausomas nuo iškastinio kuro bei atitinkantis universalaus dizaino principus. Įgyvendinant šį tikslą planuojama iki 2050 metų pasiekti šiuos rodiklius (lyginant su 2020 m.):

- sumažinti metinį pastatų fondo pirminės energijos vartojimą iki 16,2 TWh (60 proc.);
- sumažinti metinį pastatų fondo pirminės energijos iš iškastinio kuro vartojimą iki 0 TWh (100 proc.);
- sumažinti metinį pastatų fondo CO₂ emisijų kiekį iki 0 mtCO₂ (100 proc.).

Šiuo metu Klaipėdos mieste iš 1458 senos statybos daugiabučių gyvenamųjų namų renovuoti 153 namai. Siekiant įgyvendinti šalies ir Europos Sąjungos strateginius tikslus iki 2050 m. turėtų būti renovuoti likę senos statybos daugiabučiai gyvenamieji namai.

Skaičiuojamasis esamų šilumos gamybos šaltinių apkrovimas yra apie 320 MW. Tuo atveju, jeigu daugiabučių gyvenamųjų namų renovacija būtų pilnai įvykdyta, ši maksimali galia sumažėtų iki 260 MW. T.y., prognozuojamas gana juntamas šilumos vartotojų maksimalios galios sumažėjimas, į ką reikėtų atsižvelgti, planuojant tiek katilinių įrangos galingumus, tiek CŠT tinklų vamzdynų pralaidumus perspektyvoje.

Taigi matome, kad jeigu ir ateityje bus modernizuojami tiek gyvenamieji pastatai, tiek ir visuomeninės paskirties bei įmonių ir organizacijų pastatai, tai tolimesnis esamų pastatų modernizavimas, gerinant pastato atitvarų šiluminės charakteristikas, sutvarkant pastatų šildymo ir karšto vandens sistemas, turės juntamą poveikį centralizuotai tiekiamos šilumos poreikiui, o tuo pačiu ir šilumos tiekimo įmonės techniniams – ekonominiams rodikliams.

4.3.5.2. Šilumos tiekimo efektyvumo didinimas tinkluose

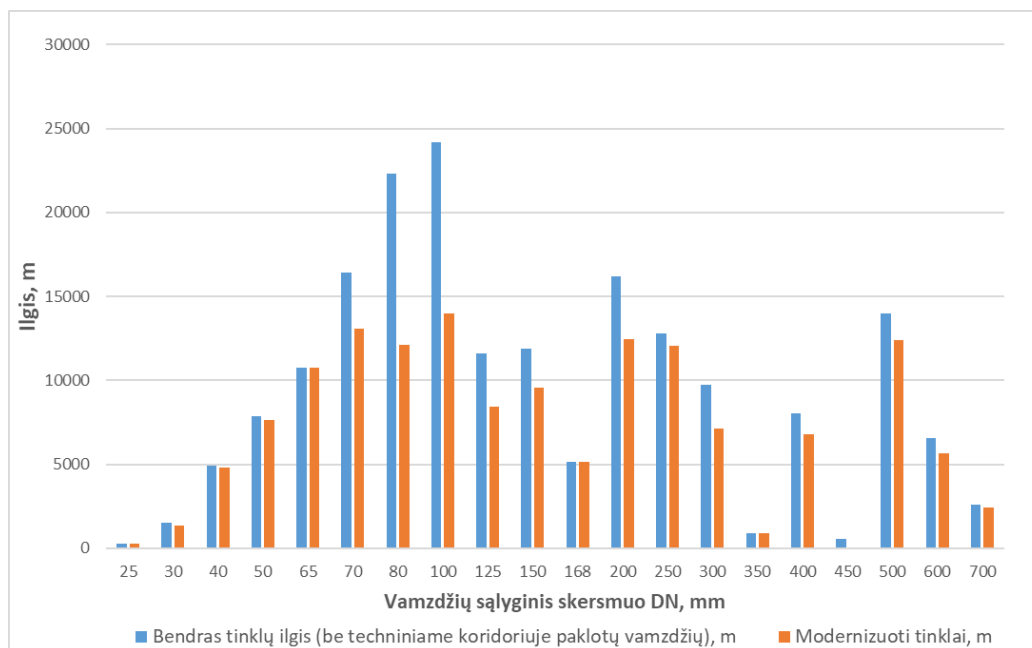
Šilumos tiekimo efektyvumas gali būti didinamas skirtingais būdais:

1. mažinant šilumos tiekimo nuostolius;
2. mažinant elektros energijos suvartojimą tinklo siurbliuose (dažnio keitiklių taikymas, valdant pagal slėgio perkrytį tolimiausiai nutolusiame šilumos tiekimo tinklo taške).

Šilumos tiekimo nuostolių mažinimas gali būti pasiekiamas dviem būdais: mažinant šilumnešio temperatūrą arba modernizuojant šilumos tiekimo trasas. Lietuvoje, siekiant sumažinti šilumos tiekimo nuostolius, dažniausiai yra keičiamos senos šilumos tiekimo trasos, klojant naujus iš anksto izoliuotus vamzdžius bekanaliniu būdu bei optimizuojant vamzdžių skersmenį pagal esamą bei prognozuojamą šilumos poreikį. Toks sprendimo būdas yra palyginamai brangus ir dažnai atsipirkimo laikas siekia 20 ar daugiau metų. Tačiau šis sprendimo būdas taip pat padidina ir šilumos tiekimo patikimumą, todėl neturėtų būti vertinamas tik iš finansinės perspektyvos. Šilumos tiekimo nuostoliai taip pat gali būti sumažinami keičiant (optimizuojant) šilumos tiekimo iki vartotojo vamzdynų ruožų konfiguraciją, užmaitinant vartotojus iš kitų atšakų, atsisakant ilgų ir nuostolingų šilumos tiekimo trasų bei tiekiamo šilumnešio temperatūros optimizavimas (ypač vasaros laikotarpiu). Todėl šilumos tiekimo įmonės artimiausi planai – renovuoti likusius tinklus, įvertinus realius vartotojų poreikius ir optimizavus vamzdynų skersmenis.

Kadangi magistraliniai CŠT tinklai mieste praktiškai visi yra pakeisti, todėl tikslinga nukreipti investicijas į likusius nerenovuotus/nepakeistus skirstomuosius vamzdynus (kvartalinius tinklus), kas sudaro apie 30 proc. visų vamzdynų Klaipėdos mieste.

Kaip matosi iš žemiau pateikto grafiko, liko pakeisti mažesnio skersmens vamzdynus (DN70-DN150, DN200), kadangi magistraliniai didesnio skersmens vamzdynai (DN250-DN700) praktiškai jau yra visi pakeisti.



4.2. pav. Klaipėdos m. CŠT sistemos skirtingo skersmens renovuotų vamzdynų ilgiai, lyginant su bendru vamzdynų ilgiu

4.3.5.3. Klaipėdos mieste esančių šilumos gamybos įrenginių (katilinių) modernizavimo galimybės

Klaipėdos mieste šilumos tiekėjas AB „Klaipėdos energija“ yra atsakingas už Klaipėdos miesto Elektrinės (Danės g. 8), Klaipėdos RK (Šilutės pl. 26), Lypkių RK (Lypkių g.13), Paupių katilines bei 14 mažo galingumo katilines Klaipėdos mieste. Vertinant metinį sunaudojamo kuro balansą, 2021 metais AB „Klaipėdos energija“ 37 proc. sudarė biokuras, 61 proc. sudarė gamtinės dujos. Tačiau vertinant ir nepriklausomų šilumos gamintojų indėlį, Klaipėdos miesto šilumos tiekimui užtikrinti buvo naudojama 85,37 proc. biokuro ir 14,26 proc. gamtinių dujų. Tikėtina, kad pastatų renovacijos įtakoje sumažėjus šilumos suvartojimui, biokuras iki 2030 metų kuro balanse sudarys virš 90 proc.

Gerinant šilumos tiekimo įmonės techninius – ekonominius rodiklius, šilumos gamybos šaltiniuose planuojama elektros gamybai instaliuoti Organinio Renkino Ciklo (ORC) įrangą, taip pat įrengti šilumos akumuliacines talpas bei kitą efektyvesnę įrangą (pvz., nauji mažesnės taršos ir efektyvesni dujiniai degikliai dujiniams katilams, dažnio keitikliai tinklo siurblių pavaroms ir kt.).

2023 m. AB „Klaipėdos energija“ planuojamos investicijos į šilumos gamybą:

- tinklo siurblio Nr. 8 Klaipėdos Elektrinėje keitimas į naują ir Klaipėdos RK VŠK Nr. 8 degiklių pakeitimas į moduliacinius mažos NOx generacijos degiklius;
- akumuliacinės talpos ir saulės baterijų įrengimas AB „Klaipėdos energija“ katilinėse;
- elektrostatinio filtro įrengimas Klaipėdos RK biokuro katilams Nr. 5 ir Nr. 6;
- Organinio renkino ciklo (ORC) ir membraninio deaeratoriaus technologijų pritaikymas ir įrengimas Lypkių RK.

4.4. Bendrieji sprendiniai ir vystymo kryptys

1. Išlaikyti esamas Klaipėdos miesto centralizuoto šilumos tiekimo sistemas ir skatinti naujų vartotojų prisijungimą bei infrastruktūros plėtrą.

2. Modernizuoti šilumos gamybos ir tiekimo sistemų technologijas skatinančias energijos išteklių taupymą bei išlaidų mažinimą.

3. Aktyviai vykdyti daugiabučių gyvenamųjų namų ir visuomeninės paskirties pastatų renovacijas, siekiant efektyvinti šilumos energijos suvartojimą. Vykdyti jau atnaujintų daugiabučių gyvenamųjų namų šilumos sunaudojimo monitoringą ir aktyviai viešinti palyginamuosius duomenis prieš namo atnaujinimą ir po atnaujinimo.

4. Specialiuoju planu suplanuotose šilumos tiekimo zonose vykdyti esamos infrastruktūros modernizavimą bei plėtrą, integruojant naujas teritorijas į CŠT/gamtinių dujų sistemos tinklą.

5. Specialiuoju planu nustatytoje aprūpinimo šiluma zonose, rengiant žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentus, planuojant urbanistinę ar susisiekimo komunikacijų plėtrą turi būti numatytos teritorijos šilumos/gamtinių dujų tiekimo tinklams pakloti. Atsiradus būtinybei tiesti šilumos/gamtinių dujų tinklus suformuotuose žemės sklypuose, įvertinus pagrįstus motyvus, inicijuoti žemės paėmimo visuomenės poreikiams procedūras arba servitutų nustatymą.

6. Šilumos ūkio infrastruktūros susikirtimai (prasilenkimai) bei gretimybės su kitais inžineriniais tinklais sprendžiami žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentuose ir (arba) statybos techniniuose projektuose.

7. Įgyvendinat specialiojo plano sprendinius būtina užtikrinti gamtos ir kultūros paveldo objektų/teritorijų išsaugojimą.

8. Nestatyti katilinių miesto gyvenamuosiuose kvartaluose, neįrenginėti jų daugiabučiuose namuose, vaikų ir mokymosi įstaigose, kituose visuomeniniuose pastatuose, prijungtuose prie CŠT sistemos, tokiu būdu išvengiant aplinkos taršos didinimo ir prioritetinio šildymo būdo sistemos griovimo bei daugumos vartotojų interesų pažeidimo.

9. Statytojams sudaryti palankias sąlygas objektus prijungti prie CŠT tose teritorijose, kur jau yra šilumos tinklai, siekiant efektyviau panaudoti esamus šilumos rezervus.

10. Specialiojo plano brėžinyje „Sprendinių brėžinys“ yra pažymėti preliminarūs inžinerinės infrastruktūros plėtros sprendiniai, kurie turės būti detalizuojami žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentuose ar techniniuose projektuose, atsižvelgiant į išduotas planavimo/projektavimo/prisijungimo sąlygas.

4.5. Teritorijų aprūpinimo šiluma infrastruktūros plėtros kryptys

1. Atsižvelgiant, kad Klaipėdos miestas randasi virš geoterminio šilto vandens klodų ir įvertinus buvusio geoterminio šilumos šaltinio eksploatacinę patirtį, perspektyvoje tikslinga parengti studiją dėl naujų geoterminės šilumos išgavimo įrenginių įrengimo galimybių.

2. Esant poreikiui ir ekonominiam pagrįstumui, buvusioje geoterminėje jėgainėje esančius rezervinius vandens šildymo katilus, kūrenamus gamtinėmis dujomis, rekonstruoti/pritaikyti biokuro ar biomasės deginimui. Nusprendus ir toliau šilumos gamybai naudoti gamtines dujas, būtina pakeisti katilų degiklius, kurie atitiktų aplinkosauginius reikalavimus.

3. Renovuoti/pakeisti likusias susidėvėjusias šilumos tiekimo trasas.

4. Įrengti akumuliacines talpas ir saulės šviesos energijos elektrines AB „Klaipėdos energija“ katilinėse.

5. Klaipėdos rajoninės katilinės biokuro katilams Nr. 5 ir Nr. 6 įrengti elektrostatiniai filtrai.

6. Lypkių katilinėje įdiegti Organinio renkinio ciklo (ORC) ir membraninio deaeratoriaus technologijas.

7. Iškelti šilumos gamybą iš Danės g. 8 į naujai suplanuotą teritoriją Vynerio promenados kvartale. Šilumos šaltinio iškėlimo sprendiniai yra suplanuoti žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentais bei galimybių studijoje. Šiuo specialiuoju planu, kitais teritorijų planavimo dokumentais suplanuoti šilumos šaltinio iš Danės g. 8 iškėlimo ir naujos dujinis katilinės įrengimo sprendiniai nėra kvestionuojami ar keičiami. Šilumos šaltinio iškėlimo iš Danės g. 8 ir naujos katilinės įrengimas turi būti vykdomas vadovaujantis parengtais žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentais ir galimybių studija (esant poreikiui, parinktos katilinės vieta, techninės galimybės gali būti detalizuojamos žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentų ar techninio projekto rengimo apimtyje):

7.1. 2013 m. rugsėjo 24 d. Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu Nr. AD1-2329 patvirtinto Teritorijos tarp Danės g. tęsinio, Artojų g., skvero ir Danės upės, Klaipėdoje detaliojo plano sprendiniais. Detaliojo plano sprendiniuose numatytas šilumos gamybos (elektrinė, Danės g. 8) iškėlimas ir teritorijos konversija į paslaugų ir atskirųjų želdynų teritorijas;

7.2. teritorija naujos dujinės katilinės įrengimui yra suplanuota 2020 m. rugsėjo 10 d. Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu Nr. AD1-966 patvirtinto detaliojo plano sprendiniuose (*„Kvartalo prie Kosmonautų g. tęsinio iki Pievų ir Rokiškio gatvių detaliojo plano, patvirtinto Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos 2000 m. birželio 1 d. sprendimu Nr. 32, Didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelės įrengimo prie Šiaurės prospekto, Klaipėdoje, detaliojo plano, patvirtinto Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2010 m. rugpjūčio 12 d. įsakymu Nr. AD1-1432, ir Teritorijos prie Kosmonautų gatvės tęsinio (dabar Šiaurės pr.) detaliojo plano, patvirtinto Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos 2008 m. birželio 6 d. sprendimu Nr. T2-202, keitimą teritorijoje, ribojamoje Šiaurės pr. ir sklypo Priestočio g. 1 šiaurinės ribos“*). Detalioju planu yra suformuotas žemės sklypas naujos dujinės katilinės statyboms. Taip pat atliktas suplanuotos teritorijos aplinkosauginis vertinimas;

7.3. teritorija katilinės parinkimui išanalizuota galimybių studijoje (*„Žemės sklypo parinkimo pikinei dujinei katilinei šiaurinėje miesto dalyje galimybių studija“*) dėl žemės sklypo parinkimo dujinei katilinei šiaurinėje miesto dalyje. Galimybių studijos apimtyje buvo atliktas katilinės išmetamų teršalų sklaidos modeliavimas. Vadovaujantis atliktais teršalų sklaidos modeliavimo rezultatais, nei vienas tiriamasis teršalas (CO, NO) įvertinus foninę taršą, neviršijo leistinų ribinių verčių.

8. Vystyti CŠT ir (ar) gamtinių dujų infrastruktūrą šilumos tiekimo zonose:

8.1. specialiojo plano sprendiniuose, inžinerinės infrastruktūros plėtra suplanuota pagrindinių (B kat.) ir aptarnaujančių (C kat.) gatvių koridorių ribose. Kvartalinių tinklų plėtra, pagalbinių (D kat.) gatvių koridoriuose, vystoma/planuojama žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentais ir (ar) techniniais projektais.

8.2. Specialiojo plano brėžinyje „Sprendinių brėžinys“ yra pateiktas preliminarus inžinerinės infrastruktūros išdėstymas. Suplanuotos infrastruktūros tiksli vieta, techniniai sprendimai, naujų vartotojų prijungimo klausimai detalizuojami žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentais ir (ar) techninių projektų rengimo metu, atsižvelgiant į išduotas planavimo/projektavimo sąlygas, reikalavimus.

8.3. Specialiuoju planu, infrastruktūros plėtra numatoma:

4.2. lentelė Infrastruktūros plėtra, Klaipėdos miesto rajonuose

Rajono Nr.	Rajono pavadinimas	CŠT infrastruktūros plėtra, km	Gamtinių dujų infrastruktūros plėtra, km
1.	Žardės	4,8	6,9
2.	Lypkių	2,1	-
3.	Sendvario	3,8	3,9
4.	Luizės	0,4	0,4
5.	Tauralaukio	10	5,7
6.	Labrenčiškių	3,6	1,5
Viso:		24,7	18,4

Pastabas. Suplanuotų tinklų ilgis yra preliminarus, kuris bus tikslinamas žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentais ar techniniais projektais.

4.6. Nepriklausomi šilumos gamintojai ir jų prisijungimo prie Klaipėdos miesto CŠT sistemų

Vadovaujantis LR šilumos ūkio įstatymo IV skirsniu, LR atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo IV skirsniu ir kitais teisės aktais, šilumos tiekėjas privalo prijungti visų pageidaujančių nepriklausomų šilumos gamintojų atsinaujinančių energijos išteklių šilumos įrenginius prie šilumos perdavimo tinklų. Nauji šilumos gamybos įrenginiai prijungiami prie šilumos perdavimo pagal šilumos tiekėjo išduotas prisijungimo sąlygas. Šilumos tiekėjas pagal nepriklausomo šilumos gamintojo prašymą, atsižvelgdamas į technologinius ir ekonominius bei nediskriminacinius aspektus išduota prisijungimo sąlygas. Nepriklausomų šilumos gamintojų prijungimo tvarka ir jiems keliami reikalavimai nustatyti Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos nutarime „Dėl šilumos supirkimo iš nepriklausomų šilumos gamintojų tvarkos ir sąlygų aprašo patvirtinimo“ (2010.10.04 Nr.O3-202 su vėlesniais pakeitimais) bei kituose teisės aktuose. Visi nepriklausomi šilumos gamintojai, prieš pradėdami vykdyti veiklą, privalo gauti projektavimo sąlygas ir kitus privalomus dokumentus bei atlikti planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimą (jei tai numato teisės aktai).

AB „Klaipėdos energija“ didžiąją dalį šilumos superka iš nepriklausomų šilumos gamintojų: UAB „Pramonės energija“, UAB Gren Lietuva, AB „Klaipėdos baldai“, AB „Klaipėdos mediena“.

Centralizuota šiluma vartotojams tiekama iš 23 katilinių, iš kurių 18 priklauso pagrindiniam šiluminės energijos tiekėjui AB „Klaipėdos energija“, likusios 4 katilinės priklauso nepriklausomiems šilumos gamintojams (NŠG). UAB „Miesto energija“ turi licenciją centralizuotam šilumos tiekimui Laisvos ekonominės zonos vartotojams. UAB „Miesto energija“ savo šilumos gamybos įrenginių neturi, tačiau tiekia Laisvos ekonominės zonos vartotojams šiluminę energiją, kurią pagamina šioje teritorijoje esančios kitos įmonės. Šilumos gamybos ir tiekimo šaltinių bendras sąrašas pateiktas žemiau esančioje lentelėje.

4.3. lentelė. Šilumos gamybos ir tiekimo šaltiniai Klaipėdos mieste

Pavadinimas	Katilinių skaičius (vnt.)	Instaliuota galia (MW)	Instaliuota galia pagal kuro rūšį (MW)		
			Biokuras	Gamtinės dujos	Kitas kuras
AB „Klaipėdos energija“	18	650,43	49,5	600,93	339,45
UAB Gren Klaipėda (NŠG)	1	87,3	85	55	85
UAB „Pramonės energija“ (NŠG)	1	24,8	24,8	0	0
AB „Klaipėdos mediena“ (NŠG)	1	10	10	0	0
AB „Klaipėdos baldai“ (NŠG)	1	4,7	4,7	0	0
Orion Global Pet, UAB	1	9	0	9	0
UAB „Miesto energija“	0	0	0	0	0
Iš viso:	23	786,23	174	664,93	424,45

Šaltinis: Valstybinė energetikos reguliavimo tarnyba (www.vert.lt)

4.7. Atsinaujinančių energijos išteklių (AEI) naudojimo plėtra

Didžiausias AEI naudojimo potencialas yra naujai statomuose ar rekonstruojamuose pastatuose, nes nuo 2018 m. sausio 1 d. visi nauji pastatai ir jų dalys turi atitikti A++ klasės reikalavimus. Siekiant pastato A++ energinio naudingumo klasės beveik visais atvejais būtina sąlyga AEI naudojimas šildymui ir/ar karšto vandens ruošimui. Dažniausiai naudojami alternatyvūs energijos šaltiniai, kurie efektyviai pritaikomi gyvenamosios paskirties pastatuose yra saulės kolektoriai, saulės elementai ir šilumos siurbliai (oras-oras, oras-vanduo, gruntas-vanduo).

Siekiant skatinti AEI plėtrą bei kitų energijos taupymo priemonių diegimą, rekomenduojama skatinti ir padėti gyventojams pasinaudoti šalies bei Europos sąjungos struktūrinių fondų lėšomis, priemonėmis, kurios suteikia finansinę paskatą įgyvendinant energijos taupymo priemones.

Nacionaliniame energijos ir klimato srities veiksmų plane 2021-2030 metams:

- numatytas katilų keitimas į efektyvesnes technologijas. Veiksmų plane išskeltas tikslas iki 2030 m. namų ūkiuose pakeisti 50 tūkst. katilų ir pritaikyti kitos šilumą naudojančios energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemones. Šia priemone numatoma kompensuoti iki 50 proc. namų ūkių, neprijungtų prie centralizuotos šildymo tiekimo sistemos, išlaidų, kurios susidarys keičiant neefektyvius individualius katilus į individualius katilus, naudojančius efektyvesnes technologijas;

- daugiabučių pastatų vidaus šildymo ir karšto vandens sistemų modernizavimo priemonė, kuri skirta atnaujinti senus elevatorinio tipo šilumos punktus į naujesnius atskiro kontūro tipo šilumos punktus. Planuojama kompensuoti iki 30 proc. investicijų išlaidų;

- energijos efektyvumo didinimas įmonėse priemonė, t.y. finansinė priemonė, kuri skirta įmonių energijos efektyvumo didinimo priemonių diegimui. Planuojama skirti subsidija už pasiektus energijos sutaupymus;

- individualių namų renovacijai skirta priemonė. Tai finansinė paskata individualių namų savininkams atnaujinti individualius namus. Planuojama kasmet atnaujinti po 1000 individualių namų ir sutaupyti po 13,5 GWh energijos. Planuojama kompensuoti iki 30 proc. investicijų išlaidų.

4.8. Šilumos ūkio finansavimo šaltiniai, įgyvendinimo etapai, investicijos

Pagrindinis CŠT ir gamtinių dujų infrastruktūros plėtros/modernizavimo finansavimo šaltinis ir toliau išliks šilumos/dujų tiekėjų ir savivaldybės biudžetų lėšos. Kaip papildomi infrastruktūros plėtros finansavimo šaltiniai gali būti:

- Europos Sąjungos fondų lėšos skirtos infrastruktūros plėtrai ar jos renovacijai/modernizacijai;
- valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų asignavimai;
- kreditai infrastruktūros plėtrai/modernizavimui finansuoti;
- fizinių ir juridinių asmenų lėšos;
- infrastruktūros plėtros fondai.

Vadovaujantis AB „Klaipėdos energija“ pateikta informacija, numatomos investicijos į šilumos ūkio modernizavimą/plėtrą:

Metai	Šilumos gamyba (tūkst. Eur)	Šilumos perdavimas (tūkst. Eur)	Mažmeninis aptarnavimas (tūkst. Eur)	Viso
2023	3495	2440	100	6035
2024	1620	2650	100	4370
2025	1865	2570	100	4535

Specialiojo plano sprendinių įgyvendinimui reikalingos investicijos priklauso nuo infrastruktūros paskirties, infrastruktūros techninių charakteristikų ir kitų faktorių, kurie bus žinomi tik techninio ar investicinio projekto rengimo metu. Atsižvelgiant į specialiojo plano lygmenį, investicijų skaičiavimui yra pateikiami sustambinti infrastruktūros įrengimo įkainiai, vadovaujantis statybos skaičiuojamųjų kainų palyginamaisiais ekonominiais rodikliais („SISTELA“ 2023.04).

4.4. lentelė. Šilumos tiekimo tinklai.

D, mm	Kaina, tūkst. Eur/km	D, mm	Kaina, tūkst. Eur/km
Nauja statyba. Du plieniniai izoliuoti vamzdžiai bekanalinėje tranšėjoje		Rekonstrukcija. Du plieniniai izoliuoti vamzdžiai esamuose kanaluose	
48-89	478,70	48-89	520,70
114-168	832,35	114-168	898,79
219-273	1317,90	219-273	1405,31
324-365	2081,83	324-365	2210,81
406-457	2983,56	406-457	3174,57
508	3261,53	508	3708,43
558	4025,48	558	4491,50
609	4512,00	609	5458,15

Šaltinis „SISTELA“, 2023.04

4.5. lentelė. Dujų tinklai.

D, mm	Kaina, tūkst. Eur/km	D, mm	Kaina, tūkst. Eur/km
Plieniniai vamzdžiai		Plastikiniai vamzdžiai	
Iki 50	59,17	32-63	41,34
Iki 100	79,43	75-110	62,70
Iki 150	109,48	125	83,60
Iki 200	157,13	160	113,34
Iki 250	199,13	225	201,56
Iki 300	319,96		
Iki 400	423,77		
Iki 500	545,05		
Iki 600	623,40		

Šaltinis „SISTELA“, 2023.04

Infrastruktūros plėtros sprendinius rekomenduojama įgyvendinti dviem etapais, atsižvelgiant į kvartalų vystymosi tempus, infrastruktūros plėtros/modernizacijos poreikį:

I etapas (iki 2030 m.). Atlikus galimybių studiją, parinkti ir įgyvendinti techniškai – ekonomiškai patraukliausią Klaipėdos miesto šilumos ūkio modernizaciją, kuri leistų nebenaudoti Klaipėdos elektrinės kaip šilumos gamybos šaltinio (pvz., organizuoti tinkamą esamų šilumos tinklų hidraulinių režimą, arba įrengti papildomas siurbines, arba įrengti naują katilinę ir pan.). Tai leistų nutraukti šilumos gamybą dalyje esančią Klaipėdos elektrinėje (Danės g. 8). Renovuoti/pakeisti apie 30 proc. susidėvėjusias šilumos tiekimo trasų (apie 21 km). Įrengti akumuliacines talpas ir saulės šviesos energijos elektrines AB „Klaipėdos energija“ katilinėse. Klaipėdos rajoninės katilinės biokuro katilams Nr. 5 ir Nr. 6 įrengti elektrostatinus filtrus. Lypkių katilinėje įdiegti Organinio renkimo ciklo (ORC) ir membraninio deaeratoriaus technologijas. Pagal poreikį įrengti šilumos tinklus Labrenčiškės (10), Žardės (1), Tauralaukio (9) rajonuose. Išplėsti/įrengti gamtinių dujų tinklą Žardės (1), Sendvario (7), Tauralaukio (9), Labrenčiškės (10) rajonuose.

II etapas (po 2030 m.). Renovuoti/pakeisti likusias susidėvėjusias šilumos tiekimo trasas (apie 48 km). Išplėsti/įrengti CŠT/gamtinių dujų tinklus kvartaluose, kurie nebuvo įtraukti ar įgyvendinti I etapo metu.

Plano sprendinių aktualumo laikotarpiu galimas plėtros etapų tvarkos keitimas, investicijų perskirstymas. Taip pat infrastruktūros plėtra ar rekonstrukcija gali būti vykdoma ir atskiroms teritorijoms, kuriose sparčiausiai vystomas užstatymas.

5. TERITORINIAI APRIBOJIMAI IR BENDRIEJI REIKALAVIMAI

1. Įgyvendinant specialiojo plano sprendinius, t. y. rengiant atskirų teritorijų planavimo dokumentus ar techninius projektus, turi būti užtikrintas visų inžinerinių tinklų išsaugojimas bei įvertintos specialiosios ir ūkinės veiklos ribojimo sąlygos, kurios nurodytos Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme (toliau – Įstatymas).

2. Tinklų apsaugos zonos (teritorijos) nustatomos ir įrašomos į Nekilnojamojo turto registrą vadovaujantis Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymu bei 2020 m. spalio 13 d. LR Energetikos ministro įsakymu Nr. 1-339 „Dėl elektros tinklų, magistralinių dujotiekių ir naftotiekių (produktotiekių), skirstomųjų dujotiekių, šilumos perdavimo tinklų apsaugos zonų, magistralinių dujotiekių vietovės klasių teritorijų planų rengimo (nerengiant teritorijų planavimo dokumento ar žemės valdos projekto) ir tvirtinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

3. Melioruoti žemės plotai su veikiančiais melioracijos įrenginiais turi būti saugomi nuo jų ploto sumažėjimo vadovaujantis Žemės įstatymo 22 straipsnio nuostata: „Ariamoji žemė, kurios dirvožemio našumas didesnis už vidutinį šalyje taip pat žemė, kurioje yra eksploatuojamos melioracijos sistemos, turi būti naudojama taip, kad nesumažėtų jų plotas“. Melioruotose laukuose ūkinė veikla turi būti vykdoma vadovaujantis LR Melioracijos įstatymu, melioracijos statiniai remontuojami ir rekonstruojami Statybos įstatymo bei kitų teisės aktų nustatyta tvarka. Esamiems ir tinkamai naudoti pripažintiems inžineriniams statiniams taikyti Įstatymo 92 str., 94 str. nuostatas bei kitų, atskiroms statinių ir tiesinių grupėms galiojančių, įstatymų reikalavimus.

4. Rengiant žemesnio lygmens planavimo dokumentus ir techninius projektus, inžinerinę infrastruktūrą (inžinerinius tinklus) planuoti tik už valstybinės reikšmės kelių (gyvenamosiose teritorijose sutampančių su gatvėmis, kurias valdo, naudoja ir jomis disponuoja Kelių direkcija) juostų ribų (esant poreikiui šalia valstybinės reikšmės kelių numatant inžinerinių komunikacijų koridorius ar nustatant servitutus). Nustatant priemones ir apribojimus (šilumos ūkio inžinerinei infrastruktūrai) teritorijose prie valstybinės reikšmės kelių (kelių apsaugos zonose) įvertinti, kad nebūtų apsunkintos valstybinės reikšmės kelių plėtros galimybės ir priežiūros sąlygos. Perspektyvoje planuojant naują inžinerinę infrastruktūrą (inžinerinius tinklus) sankirtos su valstybinės reikšmės keliais įrengiamos tik uždaru būdu. Įvažiavimą ir išvažiavimą iš planuojamų objektų numatyti tik iš vietinės reikšmės kelių (gatvių), naudojant valstybinės reikšmės keliuose jau esamas, teisėtai įrengtas sankryžas (nuovažas). Naujų nuovažų nuo valstybinės reikšmės kelių neplanuoti. Žemės naudojimo sąlygos kelių apsaugos zonose reglamentuoja Įstatymo 19 str.

5. Įgyvendinant specialiojo plano sprendinius atsižvelgti į Geležinkelio kelių ir jų įrenginių, geležinkelio želdinių apsaugos zonas bei jose taikomus draudimus ir apribojimus, nustatytus Įstatymo 22 str. Šalia geležinkelio neįrengti objektų, kurie apsunkintų geležinkelio ar jo infrastruktūros objektų veiklą. Neįrengti inžinerinių tinklų Geležinkelio kelių ir jų įrenginių, geležinkelio želdinių apsaugos zonose lygiagrečiai geležinkelio keliams, o būtinus geležinkelio kelių kirtimus planuoti/įrengti kuo statesniu kampu, norminiuose aktuose nustatytais atstumais nuo geležinkelio infrastruktūros objektų.

6. Rengiant žemesnio lygmens planavimo dokumentus ir (ar) techninius projektus būtina išlaikyti vertikalius ir horizontalius atstumus nuo veikiančių elektros tinklų ir gamtinių dujų skirstomųjų tinklų pagal (LR Energetikos ministro 2010-03-29 įsakymas Nr. 1-93 Dėl elektros tinklų apsaugos taisyklių patvirtinimo, LR Energetikos ministro 2022-11-20 įsakymas Nr. 1-309 dėl elektros linijų ir instaliacijos įrengimo taisyklių pavirtinimo, LR Energetikos ministro 2012-11-23 įsakymas Nr. 1-228 Dėl dujų skirstomųjų dujotiekių apsaugos taisyklių patvirtinimo). Esant būtinybei, numatyti trukdančių numatomi statybai veikiančių elektros ir gamtinių dujų skirstomųjų tinklų iškėlimą (LR Energetikos ministro 2012-07-04 įsakymu Nr. 1-127 Dėl Elektros energijos gamintojų ir vartotojų elektros įrenginių prijungimo prie elektros tinklų tvarkos aprašo patvirtinimo, LR Energetikos įstatymas 2002-05-16 Nr. IX-884). Žemės naudojimo sąlygas skirstomųjų dujotiekių apsaugos zonose reglamentuoja Įstatymo 31 str. Žemės naudojimo sąlygas elektros tinklų apsaugos zonose reglamentuoja Įstatymo 25 str.

7. Šilumos ūkio infrastruktūros statinių susikirtimai (prasilenkimai) bei gretimybė su magistraliniais dujotiekiais (toliau -MD) bus sprendžiami žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentuose ir (ar) statybos projektuose. Klaipėdos miesto savivaldybėje nutiestas MD vamzdynas ir teritorijos, esančios po 200 m į abi puses nuo šio vamzdyno bei besitęsiančios per visą jo ilgį ir 200 m nuo kraštinio vamzdyno taško, yra priskiriami pirmai vietovės klasei. Magistralinio dujotiekio vietovės klasės teritorijose yra taikomi užstatymo normatyvai, nurodyti Magistralinio dujotiekio įrengimo ir plėtros taisyklių 17 p. Negavus magistralinio dujotiekio savininko rašytinio pritarimo, vietovės klasių teritorijose yra draudžiama projektuoti ir statyti bet kokius naujus statinius ar įrengti naujus įrenginius, juos rekonstruoti, formuoti naujus ar pertvarkyti esamus žemės sklypus, nustatyti ar keisti žemės sklypų pagrindinę žemės naudojimo paskirtį ir/ar būdą, planuoti teritorijas bei vykdyti kitą veiklą (veiksnius), nurodytą (-us) Magistralinio dujotiekio įrengimo ir plėtros taisyklių 18, 19 p. ir LR specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 34 str. 1 d. Teritorijose, kuriose yra pasiekti atitinkamai magistralinio dujotiekio vietovės klasei taikomi užstatymo normatyvai (nurodyti Magistralinio dujotiekio įrengimo ir plėtros taisyklėse), naujų vartotojų (skaičiuotinių pastatų, apibrėžtais Magistralinio dujotiekio įrengimo ir plėtros taisyklėse atvejais) prijungimas prie esamų ar planuojamų inžinerinių tinklų galimas tik rekonstravus magistralinių dujotiekių vamzdynus į aukštesnę vietovės klasę. Vamzdynai gali būti rekonstruojami suinteresuoto asmens (iniciatoriaus) prašymu, jei pagal sutartį su magistralinius dujotiekius eksploatuojančia įmone suinteresuotas asmuo užtikrins išankstinį visų su šiais rekonstravimo darbais susijusių išlaidų apmokėjimą.

8. Įgyvendinat specialiojo plano sprendinius būtina vadovautis Įstatymo dvylikti skirsnio „Šilumos perdavimo tinklų apsaugos zonos ir jose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos“ reikalavimais.

9. Įgyvendinat specialiojo plano sprendinius vadovautis Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymu, elektroninių ryšių infrastruktūros įrengimo, žymėjimo, priežiūros ir naudojimo taisyklėmis, išduotomis techninėmis sąlygomis. Telekomunikacijų tinklai neturi patekti po planuojamais statiniais bei į gatvės važiuojamąją dalį. Priešingu atveju numatyti esamų telekomunikacijų tinklų ir įrengimų iškėlimo trasas, ir vietas. Esant poreikiui numatyti reikiamas naujas telekomunikacijų trasas, einančias inžinerinių komunikacijų koridoriu nuo artimiausio ryšių kabelių kanalų šulinio. Žemės naudojimo sąlygas elektroninių ryšių tinklų elektroninių ryšių infrastruktūros apsaugos zonose reglamentuoja Įstatymo 46 str.

10. Įgyvendinat specialiojo plano sprendinius būtina vadovautis vidaus vandenų transportą reglamentuojančiais teisės aktais: LR vidaus vandenų transporto kodeksu, LRV 2017 m. vasario 22 d. nutarimu Nr. 102 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. spalio 3 d. nutarimo Nr. 1057 „Dėl Lietuvos Respublikos vidaus vandenų uostų ir prieplaukų steigimo ir registravimo nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“, LRV 1995 m. rugpjūčio 14 d. nutarimu Nr. 1119 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybinės

reikšmės vidaus vandens kelių sąrašo patvirtinimo“, LR susisiekimo ministro 2009 m. lapkričio 25 d nutarimu Nr. 3-600 „Dėl vidaus vandenių kelių eksploatavimo taisyklių patvirtinimo“. Planuojant šilumos ūkio trasas per esamus (sąrašas pagal LRV nutarimą Nr. 1119) vidaus vandenių kelius ar planuojamus (Karaliaus Vilhelmo kanalo sujungimas su Kuršių mariomis ties Klaipėda į planuojamą pramoginių laivų uostelį pagal Klaipėdos m. bendrojo plano preliminarią schemą), užtikrinti trasų saugų gylį po vandens telkinių dugnu.

11. Įgyvendinat specialiojo plano sprendinius atsižvelgti į Klaipėdos aerodromo apsaugos zonas. Žemės naudojimo sąlygas aerodromo apsaugos zonoje reglamentuoja Įstatymo 16 str.

12. Požeminio vandens vandenviečių apsaugos zonose yra taikomos Įstatymo 106 straipsnio nuostatos. Vandenviečių griežto režimo juostoje yra draudžiama bet kokia veikla, tiesiogiai nesusijusi su požeminio vandens paėmimu, gerinimu ir tiekimu.

13. Žemės gelmių išteklių telkiniuose yra taikomos Įstatymo, 109 straipsnio nuostatos.

14. Įgyvendinant specialiojo plano sprendinius būtina vadovautis kultūros paveldo objektų apsaugą reglamentuojančiais teisės aktais, laikiniais apsaugos reglamentais ir kultūros paveldo apsaugos teritorijų planavimo dokumentais. Prieš pradėdant bet kokius žemės kasimo darbus, kultūros paveldo teritorijoje, turi būti atlikti archeologiniai tyrimai, vadovaujantis paveldo tvarkybos darbų reglamentu PTR 2.13.01:2011 „Archeologinio paveldo tvarkyba“, Mokslinės archeologinės komisijos apsvaistytos tyrimų išvados turi būti pateiktos kartu su prašymu nustatyti specialiuosius paveldosaugos reikalavimus techniniam projektui rengti. LR kultūros vertybių registras nuolat tikslinamas ir papildomas naujais kultūros paveldo objektais ir plane pateikti nekilnojamųjų kultūros vertybių objektai nėra baigtiniai, todėl rengiant pagal specialiojo plano nuostatas kitus teritorijų planavimo dokumentus, schemas ar techninius projektus, būtina vadovautis naujausia Lietuvos Respublikos kultūros vertybių registro informacija.

15. Saugomose teritorijose veikla turi būti vykdoma vadovaujantis LR Saugomų teritorijų įstatymu, LR Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymu, LR Miškų įstatymu bei patvirtintais tvarkymo planais, planavimo schemomis, taip pat saugomų teritorijų nuostatomis, saugomų teritorijų individualiais apsaugos reglamentais, gamtinio karkaso nuostatomis ir kitais su saugomomis teritorijomis susijusiais, teisės aktais. Kuršių nerijos nacionaliniame parke vadovautis Kuršių nerijos nacionalinio parko apsaugos reglamentu, Kuršių nerijos išskirtinės visuotinės vertės aprašu.

16. LR miškų valstybės kadastras bei Žemės gelmių registras nuolat tikslinami ir nėra baigtiniai (papildomas naujais objektais arba esami objektai yra išbraukiami), todėl rengiant pagal specialiojo plano nuostatas kitus teritorijų planavimo dokumentus, techninius projektus, būtina vadovautis naujausia Lietuvos Respublikos miškų valstybės kadastro bei Žemės gelmių registro informacija.

17. Vadovaujantis Įstatymo 2 priedu „Gamybinių objektų sanitarinės apsaugos zonų dydis“, katilinėms sanitarinės apsaugos zonos nustatomos, jei jų suminė vardinė (nominali) įrenginių šiluminė galia yra 50 MW ir didesnė. AB „Klaipėdos energija“ eksploatuojamoms katilinėms: Klaipėdos elektrinės (Danės g. 8), Klaipėdos rajoninės katilinės (Šilutės pl. 26), Lypkių rajoninės katilinės (Lypkių g. 13) SAZ ribos nustatytos ir sutampa su sklypo ribomis. Likusių katilinių SAZ nenustatomas, t.y. katilinių galia mažesnė kaip 50 MW.

18. Inžinerinės infrastruktūros apsaugos nustatytos Įstatyme:

5.1. lentelė. Inžinerinių statinių ir tinklų apsaugos zonos

Infrastruktūra, įrenginiai	Apsaugos zonos (AZ), sanitarinės apsaugos zonos (SAZ)	Kiti komentarai
Šilumos tiekimas	Šilumos perdavimo tinklų AZ	Šilumos ir karšto vandens tiekimo tinklų AZ - po 5 metrus į abi puses nuo kanalo (arba vamzdyno, jeigu vamzdynas paklotas bekanaliu būdu) išorinių ribų.
	Katilinės SAZ	Katilinių SAZ nustatomos kai suminė vardinė (nominali) įrenginių šiluminė galia yra 50 MW ir didesnė.
Elektros tiekimas	Elektros tiekimo tinklų AZ	Oro linijų AZ į abi puses nuo kraštinių oro linijos laidų: iki 1 kV – po 2 metrus; 6 ir 10 kV – po 10 metrų; 35 kV – po 15 metrų; 110 kV – po 20 metrų; 330 ir 400 kV – po 30 metrų; 750 kV – po 40 metrų; Oro kabelių - po 2 metrus. Elektros kabelių: po 1 metrą abi puses nuo šios linijos.
Dujų tiekimas	Dujotiekio tinklų AZ	Magistralinių dujotiekių vamzdyno AZ – išilgai vamzdyno trasos esanti žemės juosta, kurios ribos yra po 25 metrus į abi puses nuo vamzdyno ašies. Skirstomųjų dujotiekio tinklų AZ į abi puses nuo vamzdyno sienelės: iki 5 barų slėgio – po 1 metrą; nuo 5 barų slėgio – po 2 metrus.
Vandens tiekimas, nuotekų tvarkymas	Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo tinklų AZ	Vandens tiekimo ir nuotekų tinklų AZ į abi puses nuo vamzdyno ašies: 2,5 metro gylyje - po 2,5 metrus; didesniame kaip 2,5 metro gylyje - po 5 metrus; Magistralinių vamzdynų, kurių skersmuo yra 400 milimetrų - po 10 metrų.
Ryšių linijos	Ryšių tinklų AZ	Ryšių linijos AZ į abi puses nuo laidinių linijų: Požeminių viešųjų ryšių tinklų laidinių linijų – po 1 metrą; Kitų viešųjų ryšių tinklų laidinių linijų – po 2 metrus.
Melioracijos statiniai	Melioracijos rinktuvų AZ	Melioracijos griovio AZ – po 15 metrų nuo griovio šlaito viršutinės briaunos; Bendrojo naudojimo drenažo rinktuvų AZ – po 15 metrų į abi puses nuo rinktuvo ašies.
Susisiekimo sistemos statiniai	Kelių AZ	Kelių apsaugos AZ į abi puses nuo kelio briaunų: Magistralinių kelių – po 70 metrų; Krašto kelių – po 50 metrų; Rajoninių kelių – po 20 metrų; Vietinės reikšmės I, II ir III kategorijos kelių – po 10 metrų; Vietinės reikšmės IV kategorijos kelių – po 3 metrus.
	Gatvių raudonosios linijos	Minimalus atstumas tarp gatvės raudonųjų linijų: A kat. – 70 metrų, B kat. – 30 metrų, C kat. – 20 metrų, D kat. – 12 metrų.

6. GAMTINĖ APLINKA, KULTŪROS PAVELDAS**6.1. Paviršinių vandens telkinių apsauga**

Vandens telkinių apsaugos zonos ir juostos nustatomos vadovaujantis Paviršinio vandens telkinių apsaugos zonų ir pakrančių apsaugos juostų nustatymo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2001 m. lapkričio 7 d. įsakymu Nr. 540. Ūkinė ir/ ar kitokia veikla, kuri yra draudžiama ir/ar ribojama paviršinių vandens telkinių apsaugos zonose ir pakrantės apsaugos juostose, yra nustatyta Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymo 20 straipsnyje ir Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 98 str., 99 str., 100 str. Specialiojo plano sprendiniai nepažeidžia paviršinių vandens telkinių apsaugos juostų bei pakrančių apsaugos zonų nuostatų. Plano sprendiniai apima šilumos tiekimo zonų nustatymą ir pagrindinių (magistralinių) tinklų plėtrą gatvių koridoriuose. Specialiuoju planu suplanuota infrastruktūra pilna apimtimi patenka į urbanizuotas ir urbanizuojamas (pagal galiojančio miesto bendrojo plano sprendinius) teritorijas.

6.2. Gamtinis karkasas, saugomos teritorijos

Specialiojo plano keitimu, šilumos tiekimo zonos buvo patikslintos atsižvelgiant į nustatytas urbanizuotas ir urbanizuojamas teritorijas bei esamus vartotojus. Perspektyvoje inžinerinių tinklų plėtra (atsiradus poreikiui) numatoma gatvių ar inžinerinės infrastruktūros koridorių ribose. Gamtiniame karkase veikla bus vykdoma tik įvertinus jos poveikį gamtiniam kraštovaizdžiui ir biologinei įvairovei teisės aktu nustatyta tvarka, numačius ir įgyvendinus įvairiapuses priemones antropogeniniam poveikiui kompensuoti, gamtiniam kraštovaizdžiui ir biologinei įvairovei išsaugoti ar atkurti. Gamtiniame karkase apribojimus nustato LR Aplinkos apsaugos įstatymas, LR Saugomų teritorijų įstatymas, Gamtinio karkaso nuostatai bei eilė kitų, veiklą reglamentuojančių dokumentų. Plano rengėjų nuomone, specialiajame plane siūlomi sprendiniai nedarys neigiamo poveikio gamtinio karkaso teritorijoms, nes sprendiniai apima tik urbanizuotas ir urbanizuojamas teritorijas, kurių galimas poveikis gamtiniam karkasui buvo išnagrinėtas miesto bendrojo plano apimtyje.

Specialiojo plano sprendiniai neturės įtakos saugomos teritorijoms, nes plano sprendiniai taikomi tik urbanizuotoms ir urbanizuojamoms teritorijoms, kurios nustatytos miesto bendrojo plano sprendiniuose. Inžinerinės infrastruktūros plėtra numatoma susisiekimo ir inžinerinės infrastruktūros komunikaciniuose koridoriuose.

6.3. Kultūros paveldo vertybės

Kultūros paveldo apsaugą reglamentuoja Nekilnojamo kultūros paveldo apsaugos įstatymas bei Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymas. Kultūros paveldo objektai ir jų sąrašas pateiktas plano grafinėje dalyje. Išsami informacija apie kultūros paveldo objektus ir jų apsaugos zonas patalpinta Kultūros paveldo departamento internetinėje svetainėje www.kpd.lt „Kultūros paveldo registras“. Specialiuoju planu, šilumos tiekimo zonos buvo nustatytos vadovaujantis Klaipėdos miesto bendrojo plano sprendiniais. Inžinerinės infrastruktūros plėtros poreikis, nustatytoje šilumos tiekimo zonoje, bus detalizuojamas žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentų ar techninių projektų rengimo metu.

Plano rengėjai siekdami užtikrinti, kad plano sprendinių įgyvendinimas neturės neigiamo poveikio kultūros paveldo objektams, numato, kad rengiant vėlesnius techninius projektus būtina vadovautis kultūros paveldo objektų apsaugą reglamentuojančiais teisės aktais, laikiniais apsaugos reglamentais ir kultūros paveldo apsaugos teritorijų planavimo dokumentais. Prieš pradėdant bet kokius žemės kasimo darbus, kultūros paveldo teritorijoje, turi būti atlikti archeologiniai tyrimai, vadovaujantis paveldo tvarkybos darbų reglamentu PTR 2.13.01:2011 „Archeologinio paveldo tvarkyba“, Mokslinės archeologinės komisijos apsvaistytos tyrimų išvados turi būti pateiktos kartu su prašymu nustatyti specialiuosius paveldosaugos reikalavimus techniniam projektui rengti.

Specialiojo plano sprendiniai nėra privalomi Kultūros paveldo objektams. Kultūros paveldo objektų ir vietovių teritorijose bei jų apsaugos zonoje taikomi paveldosaugos ir tvarkymo reikalavimai, nustatyti kultūros paveldo objektų apsaugos reglamentais, šių objektų apsaugos specialiaisiais planais ir kitais kultūros paveldo apsaugą reglamentuojančiais teisės aktais. Esant prieštaravimui tarp kultūros paveldo objektų tvarkymą reglamentuojančių dokumentų sprendinių ir šio specialiojo plano sprendinių, šio specialiojo plano sprendiniai nėra taikomi.

6.4. Želdynai, miško žemė

Specialiojo plano sprendiniai taikomi tik urbanizuotoms ir urbanizuojamoms vietovėms. Šilumos infrastruktūros atnaujinimas ar plėtra numatoma esamuose susisiekimo/inžinerinių komunikacijų koridoriuose ir/arba esamo tinklo vietoje, todėl specialiojo plano sprendiniai neturės įtakos medžių

masyvams. Perspektyvoje rengiant tinklų atnaujinimo ar įrengimo techninius projektus turi būti maksimaliai išsaugoti esami želdynai bei vadovaujamosi 2007 m. birželio 28 d. LR Želdynų įstatymo Nr. X-1241 bei 2010 m. kovo 15 d. LR Aplinkos ministro įsakymo Nr. D1-193 „Želdinių apsaugos, vykdančios stovybos darbus, taisyklės“ ir kitų teisės aktų nuostatomis. Specialiojo plano keitimu, tinklų plėtra miškų teritorijose nenumatoma.

6.5. Aplinkosaugos būklės įvertinimas

AB „Klaipėdos energija“ ypatingą dėmesį skiria aplinkosaugai ir taiko išmetamų teršalų emisijos mažinimo priemones:

- šilumos gamybos šaltinių modernizavimas, šilumos perdavimo nuostolių mažinimas vamzdynuose, susidėvėjusios infrastruktūros keitimas/modernizavimas;

- Klaipėdos rajoninėje katilinėje (Šilutės pl. 26), Lypkių katilinėje (Lypkių g. 13) yra įrengti multicikloniai elektrostatiniai filtrai, kondensaciniai ekonomizeriai, kurie užtikrinta kietųjų dalelių išvalymą iki 99 proc.

- Klaipėdos rajoninėje katilinėje 2020 metais pradėti eksploatuoti 2 po 8 MW galios biokuro katilai su kondensaciniais ekonomizeriais. Nauji biokuro katilai leidžia plėsti biokuro ir mažinti gamtinių dujų naudojimą šilumos gamyboje;

- siekiant prisidėti prie klimato atšilimo proceso mažinimo bei sumažinti šilumos nuostolius Klaipėdos mieste, buvo vykdomos šilumos trasų rekonstrukcijos, kurių metu senos susidėvėjusios trasos pakeistos naujomis, su poliuretano izoliacija padengtais vamzdžiais. 2020 metais pakeista daugiau kaip 7500 metrų trasų, bei sumontuota apie 900 metrų naujų trasų. 2021 metais pakeista daugiau kaip 5700 metrų trasų, bei sumontuota daugiau kaip 2600 metrų naujų trasų.

Žemiau esančioje lentelėje pateikiami AB „Klaipėdos energija“ priklausančių pagrindinių katilinių duomenys.

6.1. lentelė. AB „Klaipėdos energija“ priklausančių pagrindinių katilinių duomenys

Oro taršos šaltinis	Katilo modelis, katilų registracijos atpažinties Nr.	Instaliuota galia, MW	Patikslinta vardinė šiluminė galia, MW	Pagaminimo metai	Kuro rūšis	Pastabos
AB „Klaipėdos energija“ Elektrinė, adresu Danės g. 8, Klaipėda Taršos leidimo Nr. TL-KL.1-93/2023 Patikslinta vardinė šiluminė galia 45MW						
001	VŠK Nr.1 PTVM-50 Nr. 40001 (KA-02-00160)	58,15	45	1965	Gamtinės dujos	Nuo 2023 metų po rekonstrukcijos patikslinta galia 45 MW, iki tol patikslinta galia buvo 99,5 MW
AB „Klaipėdos energija“ Klaipėdos rajoninė katilinė, Šilutės pl.26, Klaipėda, TIPK leidimo Nr. (11.2)-30-69/2005/T-KL.1-5/2015 Patikslinta vardinė šiluminė galia 100,1 MW						
001	Garų katilas Nr.3 GX1750, 2,05 MW, (KA-01-00878)		1,8	2014	Gamtinės dujos	
	Garų katilas Nr.9 HDK-10000, 7,6 MW (KA-01-008441)			2004	Gamtinės dujos	
002	Vandens šildymo katilas Nr.4 PTVM-100, 116,3		Nr. 002 33	1968	Gamtinės dujos (Mazutas)	

Oro taršos šaltinis	Katilo modelis, katilų registracijos apžainties Nr.	Instaliuota galia, MW	Patikslinta vardinė šiluminė galia, MW	Pagaminimo metai	Kuro rūšis	Pastabos
	MW (KA-02-00181)				rezervas }	
002 Arba 025	Vandens šildymo katilas Nr.7 KVGМ-100, 90 MW (KA-02-00179)		Nr.025 (tik gamtinėms dujoms) 33,3	1977	Gamtinės dujos (Mazutas rezervas)	
	Vandens šildymo katilas Nr.8 KVGМ-100, 116,3 MW (KA-02-00178)			1982	Gamtinės dujos (Mazutas rezervas)	
024	Vandens šildymo katilas Nr.5 Comforts AK 8000, 8 MW (KA-02-00501)		16	2014	Biokuras	
	Vandens šildymo katilas Nr. 6 Comforts AK 8000, 8 MW (KA-02-00500)			2014	Biokuras	
026	Vandens šildymo katilas Nr. 1 Comforts AK 8000, 8 MW (KA-02-00590)		8	2019	Biokuras	
	Vandens šildymo katilas Nr. 2 Comforts AK 8000, 8 MW (KA-02-00591)		8	2019	Biokuras	
Lypkių rajoninė katilinė, Lypkių g.13, Klaipėda, TIPK leidimo Nr. (11.2)-30-70/2005/T-KL.1-17/2016						
Patikslinta vardinė šiluminė galia 81,9 MW						
001	Vandens šildymo katilas Nr.1 KVGМ-100 (KA-02-00177)	116,3	66,3	1988	Gamtinės dujos	
013	Garų katilas Nr.2 Vitomax 200 HS (KA-01-00739)	7,4	3,8	2007	Gamtinės dujos	
014	Garų katilas Nr.3 Vitomax 200 HS (KA-01-00739)	7,4	3,8	2007	Gamtinės dujos	
015	Garų katilas Nr.4 HHS 12100	8	8	2018	Biokuras	
Paupių katilinė (Jaunystės g. 3)						
001	ECOMAX N-1030 Nr.1	1,03	1,03	2006	Gamtinės dujos	
001	ECOMAX N-1030 Nr.2	1,03	1,03	2006	Gamtinės dujos	
002	ECOMAX 25 Nr.3	0,26	0,26	2003	Gamtinės dujos	
002	ECOMAX 25 Nr.4	0,26	0,26	2003	Gamtinės dujos	

AB „Klaipėdos energija“

Apie 85 procentus centralizuotai pateikiamos šilumos pagaminama iš atsinaujinančių energijos išteklių. Klaipėdos mieste, šilumos gamybos ir tiekimo procesas laikomas vienu iš mažiausiai aplinką teršiančių energijos gamybos procesų, o tiekiamą šilumą atitinka A++ energinio naudingumo klasės pastatų reikalavimus.

Bendrovė vadovaudamasi LR aplinkos ministro įsakymu patvirtintais Ūkio subjektų aplinkos monitoringo nuostatais, vykdo į aplinkos orą iš stacionarių taršos šaltinių išmetamų teršalų monitoringą ir su nuotekomis išleidžiamų teršalų monitoringą, pagal monitoringo programas, kurios suderintos su aplinkos apsaugos atsakingomis institucijomis.

Vadovaujantis 2022 m ūkio subjektų aplinkos monitoringo ataskaitos duomenimis matyti, kad nei vieno teršalo koncentracija neviršijo nustatytų ribinių dydžių.

6.2. lentelė. Poveikio oro kokybei monitoringo duomenys (AB „Klaipėdos energija už 2022 metus)

Eil. Nr.	Nustatomi parametrai	Objekto pavadinimas	Vertinimo kriterijus*	Matavimų rezultatas		Matavimų rezultatas	
				Matavimo data	rezultatas	Matavimo data	rezultatas
1	Azoto oksidai, mg/Nm ³	Katilinė, Danės g. 8, Klaipėda. VŠK Nr.1 PTVM-50, T. š. 001	300	2022.02	129	2022.11	151
	Anglies monoksidas, mg/Nm ³		300	2022.02	0	2022.11	0
	Sieros dioksidai, mg/Nm ³		0	2022.02	0	2022.11	0
	Kietosios dalelės, mg/Nm ³		5	2022.02	0,79	2022.11	0,59
2	Azoto oksidai, mg/Nm ³	Katilinė, Šilutės pl. 26, Klaipėda. GK Nr.3 ICI Caldae T. š. 001	350	2022.01	87	2022.04	132
	Anglies monoksidas, mg/Nm ³		400	2022.01	2	2022.04	0
	Sieros dioksidai, mg/Nm ³		35	2022.01	0	2022.04	0
	Kietosios dalelės, mg/Nm ³		20	2022.01	0,74	2022.04	1,53
3	Azoto oksidai, mg/Nm ³	Katilinė, Šilutės pl. 26, Klaipėda. VŠK Nr.4 PTVM-100 T. š. 002 (deginant dujas + mazutą)	440	2022.01	373	2022.12	294
	Anglies monoksidas, mg/Nm ³		400	2022.01	0	2022.12	24
	Sieros dioksidai, mg/Nm ³		1534	2022.01	698	2022.12	654
	Kietosios dalelės, mg/Nm ³		92	2022.01	25,8	2022.12	3,9
4	Azoto oksidai, mg/Nm ³	Katilinė, Šilutės pl. 26, Klaipėda. VŠK Nr.4 PTVM-100 T. š. 002 (deginant dujas)	350	2022.11	146		
	Anglies monoksidas, mg/Nm ³		400	2022.11	0		
	Sieros dioksidai, mg/Nm ³		35	2022.11	0		
	Kietosios dalelės, mg/Nm ³		20	2022.11	0,65		
5	Azoto oksidai, mg/Nm ³	Katilinė, Šilutės pl. 26, Klaipėda. VŠK Nr.5,6 Komforts AK8000 T. š. 024	450	2022.01	390	2022.11	339
	Anglies monoksidas, mg/Nm ³		1000	2022.01	24	2022.11	34
	Sieros dioksidai, mg/Nm ³		1000	2022.01	0	2022.11	0
	Kietosios dalelės, mg/Nm ³		100	2022.01	17,9	2022.11	28,1
6	Azoto oksidai, mg/Nm ³	Katilinė, Šilutės pl. 26,	300	2022.03	55		

	Anglies monoksidas, mg/Nm ³	Klaipėda. VŠK Nr.7 KVGM-100 T. š. 025	300	2022.03	1		
	Sieros dioksidai, mg/Nm ³		10	2022.03	0		
	Kietosios dalelės, mg/Nm ³		5	2022.03	0		
7	Azoto oksidai, mg/Nm ³	Katilinė, Šilutės pl. 26, Klaipėda VŠK Nr.1,2 Komforts T.š. 026	300	2022.01	285	2022.11	264
	Kietosios dalelės, mg/Nm ³		30	2022.01	16,9	2022.11	15,9
8	Kietosios dalelės, mg/Nm ³	Ciklonas, Šilutės pl. 26 , Klaipėda. T. š. 007	-	2022.01	4,9		
9	Azoto oksidai, mg/Nm ³	Katilinė, Lypkių 13, Klaipėda. GK Nr.2 Vitomax T. š. 013	350	2022.05	92		
	Anglies monoksidas, mg/Nm ³		400	2022.05	0		
	Sieros dioksidai, mg/Nm ³		35	2022.05	0		
	Kietosios dalelės, mg/Nm ³		20	2022.05	0,23		
10	Azoto oksidai, mg/Nm ³	Katilinė, Lypkių 13, Klaipėda. GK Nr.3 Vitomax T. š. 014	350	2022.02	86		
	Anglies monoksidas, mg/Nm ³		400	2022.02	3		
	Sieros dioksidai, mg/Nm ³		35	2022.02	0		
	Kietosios dalelės, mg/Nm ³		20	2022.02	0,23		
11	Azoto oksidai, mg/Nm ³	Katilinė, Lypkių 13, Klaipėda. GK Nr.4 HHS 12100 T. š. 015	300	2022.02	268		
	Anglies monoksidas, mg/Nm ³		-	2022.02	12		
	Sieros dioksidai, mg/Nm ³		-	2022.02	0		
	Kietosios dalelės, mg/Nm ³		30	2022.02	16,4		
12	Azoto oksidai, mg/Nm ³	Paupių katilinė, Jaunystės g.3, Klaipėda. VŠK Nr.3,4 Ecomax 25 2F T. š. 002	350	2021.05	133		
	Anglies monoksidas, mg/Nm ³		400	2021.05	0		
	Sieros dioksidai, mg/Nm ³		-	2021.05	0		

* Nurodomos teisės aktuose patvirtintos ribinės, siektinos arba kitos norminės vertės, su kuriomis bus lyginami matavimų rezultatai.

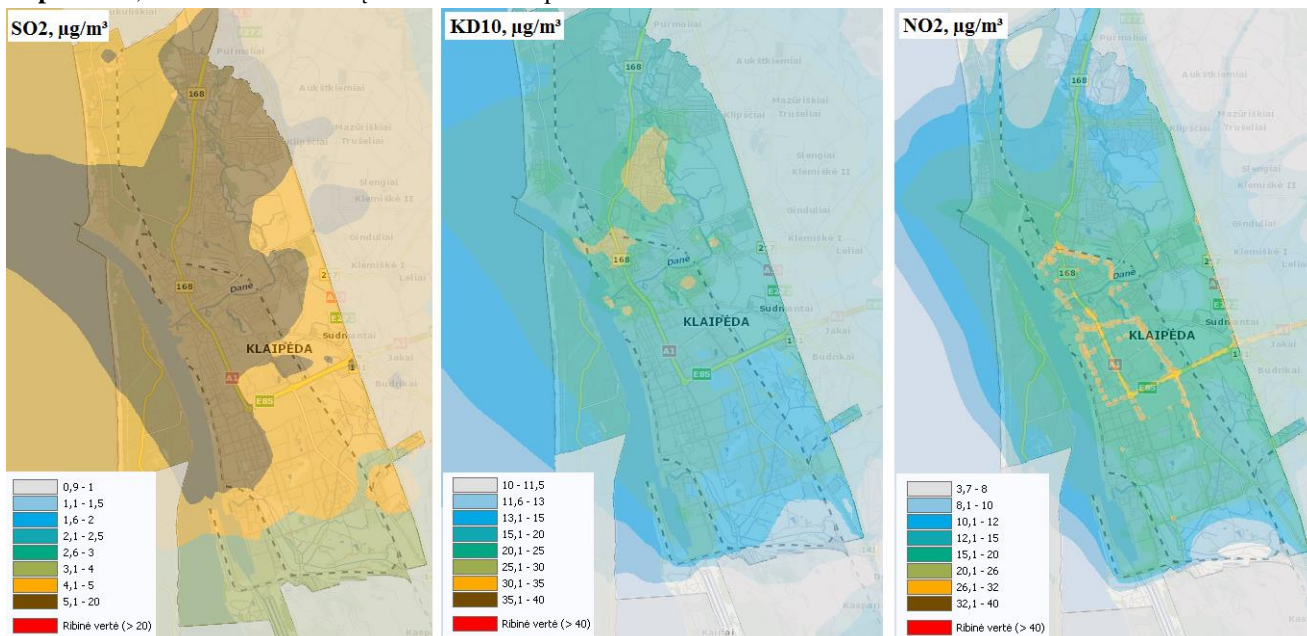
Šaltinis: Ūkio subjektų aplinkos monitoringo ataskaita

NŠG veikla vykdoma pagal aplinkos apsaugos agentūros išduotus taršus leidimus.

Taip pat, Klaipėdos miesto savivaldybės teritorijoje sisteminga aplinkos stebėseną pagal Klaipėdos miesto savivaldybės aplinkos monitoringo programas vykdoma nuo 2005 metų. Aplinkos monitoringo programos skirtos, aplinkos kokybei valdyti savivaldybės teritorijoje, kad atlikus stebėjimus būtų gauta išsamesnė, negu gaunama valstybinio aplinkos monitoringo metu, informacija apie savivaldybių teritorijų gamtinės aplinkos būklę, kuria remiantis būtų galima vertinti ir prognozuoti aplinkos pokyčius bei galimas pasekmes, rengti atitinkamas rekomendacijas, planuoti neigiamo poveikio mažinimo programas bei planus ir įgyvendinti jose numatytas priemones, teikti informaciją specialistams bei visuomenei.

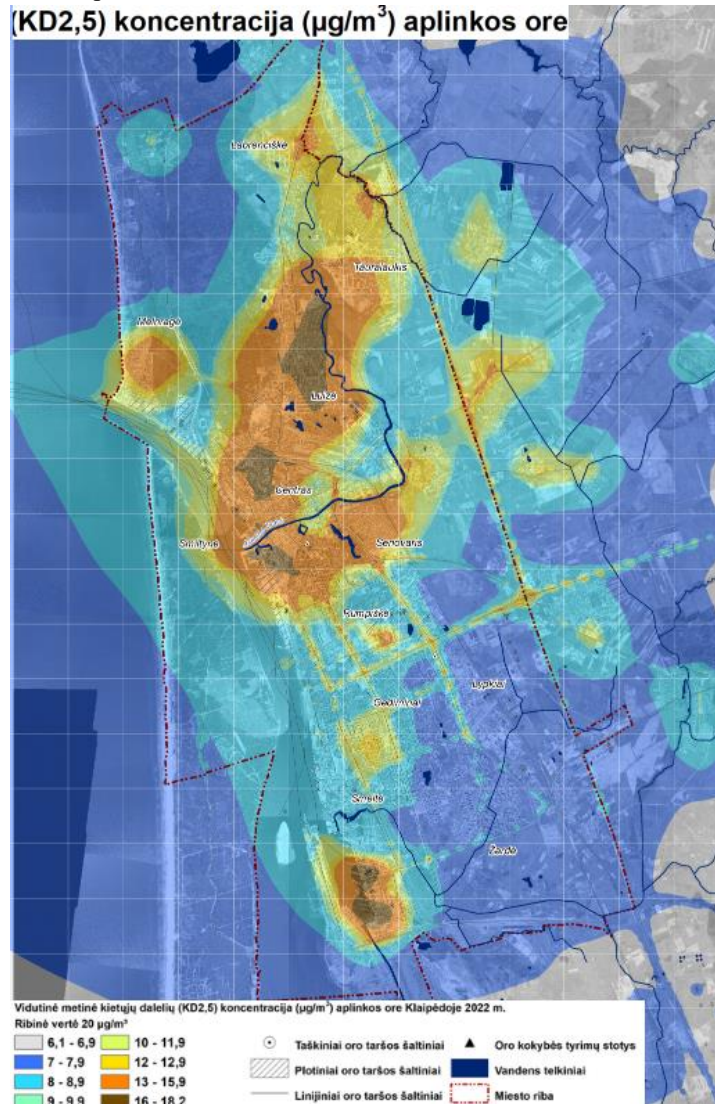
Vadovaujantis Aplinkos apsaugos agentūros statistiniais oro kokybės tyrimų duomenimis, planuojamos teritorijos ribose CO, SO₂, NO₂, KD₁₀, KD_{2,5} vidutinės koncentracijos nebuvo viršijamos. SO₂, KD₁₀, KD_{2,5} ir NO₂ teršalų sklaidos žemėlapiai pateikti žemiau esančiuose paveiksluose.

6.1. pav. SO₂, KD₁₀ ir NO₂ teršalų sklaidos žemėlapiai



Šaltinis: Aplinkos apsaugos agentūra, 2022

6.2. pav. KD2,5 teršalų sklaidos žemėlapis



Šaltinis: Aplinkos apsaugos agentūra, 2022

Vadovaujantis AB „Klaipėdos energija“ pateikta informacija, KD2,5 dalelių koncentracija neviršija nustatytų ribinių verčių. Šilumos ūkio sistemoje įdiegti įrenginiai ir taikomos aplinkosauginės priemonės užtikrina ir užtikrins, kad nebūtų viršijamos KD2,5 ribinės vertės - KD2,5 kalendorinių metų – $10 \mu\text{g}/\text{m}^3$.

Prijungiant šilumos vartotojus prie centralizuoto šilumos tiekimo tinklų yra mažinama neigiama įtaka miestų aplinkos oro kokybei. Šilumos tiekimo trasų rekonstrukcijos/klojimo metu įmanomas trumpalaikis ir nereikšmingas poveikis gyvenamoje aplinkoje dėl žemės kasimo darbų keliamų susisiekimo bei aplinkotvarkos nepatogumų. Specialiojo plano sprendiniuose nenumatomas esamų katilinių galių didinimas, todėl plano sprendinių įgyvendinimas nedidins teršalų, išmetamų iš stacionarių šilumos gamybos šaltinių, kiekio. Įgyvendinus plano sprendinius susijusius su tinklų atnaujinimu, pastatų renovacija, šilumos gamybos optimizavimu, pagaminamos šilumos kiekiai mažės, tuo pačiu ir oro tarša.

Atsižvelgiant Klaipėdos miesto bendrojo plano, patvirtinto Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos 2021 m. rugsėjo 30 d. sprendimu Nr. T2-191 bei detaliojo plano „Kvartalo prie Kosmonautų g. tęsinio iki Pievų ir Rokiškio gatvių detaliojo plano, patvirtinto Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos 2000 m. birželio 1 d. sprendimu Nr. 32, Didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelės įrengimo prie Šiaurės prospekto, Klaipėdoje, detaliojo plano, patvirtinto Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2010 m. rugpjūčio 12 d. įsakymu Nr. AD1-1432, ir Teritorijos prie Kosmonautų gatvės

tešinio (dabar Šiaurės pr.) detaliojo plano, patvirtinto Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos 2008 m. birželio 6 d. sprendimu Nr.T2-202, keitimą teritorijoje, ribojamoje Šiaurės pr. ir sklypo Priestočio g. 1 šiaurinės ribos“, patvirtinto Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2020.09.10 sprendimu Nr. AD1-966, sprendinius yra perkeliamas sprendinys dėl šilumos gamybos iškelimo iš Danės g. 8 į Vynerio promenados kvartalą (šalia Šiaurės prospekto). Minėto detaliojo plano apimtyje buvo atliktos strateginio pasekmių aplinkai vertinimo procedūros bei parenti detaliojo plano sprendiniai, kurie suderinti su Aplinkos apsaugos agentūra (2020.06.04 Nr. REG143211), Nacionalinių visuomenės sveikatos centru prie Sveikatos ministerijos (2022.06.05 Nr. REG143281) bei kitomis institucijomis. Pagal detaliojo plano sprendinius, Vynerio promenados kvartale numatyta vieta dujinės katilinės įrengimui (nauja katilinė būtų statoma suplanuotame žemės sklype Nr. 26 arba Nr. 27). Vieta dujinės katilinės sprendiniui įgyvendinti buvo parinkta išlaikant leistinus atstumus nuo esamų ir planuojamų gyvenamųjų ir visuomeninių pastatų teritorijų. Taip pat detaliojo plano sprendiniuose buvo remtasi atliktai aplinkos oro teršalų sklaidos modeliavimo rezultatais, kuriais nustatyta, kad teršalų koncentracijos aplinkos ore, tiek nevertinant foninės taršos, tiek vertinant ir foninę taršą - neviršys nustatytų ribinių verčių aplinkos ore. Atsižvelgiant į parengtų, suderintų ir patvirtintų teritorijų planavimo dokumentų sprendinius, kurių apimtyje buvo atliktas aplinkosauginis vertinimas, Klaipėdos miesto savivaldybės šilumos ūkio specialiuoju planu naujas vertinimas dėl katilinės perkėlimo neatliekamas, t.y. Klaipėdos miesto bendrojo plano ir detaliojo plano sprendinys – naujos katilinės įrengimas yra perkeliamas į šio specialiojo plano sprendinius.

Konkurencinėje šilumos tiekimo zonoje pastatų aprūpinimas šiluma iš CŠT sistemos arba iš individualių šilumos gamybos įrenginių ar vietinių katilinių kūrenamų gamtinėmis dujomis. Pagal galiojančias taršos normas bei įvertinant išorines sąnaudas, taip pat kitas įstatymuose nustatytas priemones, šilumos vartotojai turi teisę pasirinkti alternatyvių energijos rūšių šilumos tiekėjus ar įsirengti vietinę šildymo sistemą, užtikrinant saugų ir patikimą šilumos tiekimą mažiausiomis sąnaudomis bei neviršijant leidžiamo neigiamo poveikio aplinkai pagal galiojančias taršos normas.

LR specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 2 priedas „Gamybinių objektų sanitarinės apsaugos zonų dydis“ numato prievole nustatyti katilinių sanitarinės apsaugos zonas, jei jų suminė vardinė (nominali) įrenginių šiluminė galia yra 50 MW ir didesnė.

AB „Klaipėdos energija“ Klaipėdos elektrinės (Danės g. 8) sanitarinės apsaugos zonos (toliau – SAZ) riba sutampa su Klaipėdos elektrinės teritorijos sklypo ribomis, tai nurodyta Klaipėdos elektrinės TIPK leidime Nr. (11.2)-30-68/2005. Nekilnojamojo turto registro duomenų bazės išrašė SAZ neaprašyta. Žemės sklypo plotas 6,6398 ha.

AB „Klaipėdos energija“ Klaipėdos rajoninės katilinės (Šilutės pl. 26) SAZ riba sutampa su teritorijos sklypo ribomis, tai priimta atlikus planuojamos ūkinės veiklos poveikio visuomenės sveikatai vertinimo procedūras (PVSV). SAZ riba įtraukta į nekilnojamojo turto registro duomenų bazę. Žemės sklypo plotas 14,7953 ha.

AB „Klaipėdos energija“ Lypkių rajoninės katilinės (Lypkių g. 13) SAZ riba sutampa su teritorijos sklypo ribomis, tai priimta atlikus planuojamos ūkinės veiklos poveikio visuomenės sveikatai vertinimo procedūras (PVSV). SAZ riba įtraukta į nekilnojamojo turto registro duomenų bazę. Žemės sklypo plotas: Lypkių g. 13 – 2,8230 ha, Lypkių g. 13A – 2,3864 ha.

Likusių katilinių SAZ nenustatomas, t.y. katilinių galia mažesnė kaip 50 MW.